

Quickscan flora en fauna

In het kader van de Flora- en faunawet

Plangebied: Landgoed Rustenburg, Valkenswaard

Opsteller: K. van Veen

Quickscan flora en fauna

In het kader van de Flora- en faunawet

Ondertitel	Plangebied: Landgoed Rustenburg, Valkenswaard
Opsteller	K. van Veen
Datum	3 februari 2015
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20152001v01
Aantal pagina's	46
Opdrachtgever	H8 ontwerpbureau
Contactpersoon	H. van Acht
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Veen, van. K., 2015. Quickscan flora en fauna. In het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: Landgoed Rustenburg, Valkenswaard. Rapportkenmerk ER20152001v01. Ecoresult, Dordrecht.

Ecoresult
Schipbeekstraat 148
3313 AS Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult 2015

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.
Ecoresult kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Werkwijze	7
2.1 Quicksan flora en fauna	7
2.2 Beschermde natuurgebieden	7
3 Omschrijving plangebied.....	9
4 Onderzoeksresultaten.....	11
4.1 Algemeen.....	11
4.2 Bronnenonderzoek.....	11
4.3 Verkennend veldonderzoek.....	13
4.4 Samenvatting onderzoeksresultaten.....	18
5 Activiteiten.....	19
5.1 Voorgenomen activiteiten.....	19
5.2 Nieuwe situatie.....	19
5.3 Wettelijk belang.....	19
5.4 Alternatieven afweging	19
6 Effectenbeoordeling en toetsing.....	21
6.1 Zoogdieren – vleermuizen.....	21
6.2 Vogels	22
6.3 Tabel 1 soorten	24
7 Conclusies en aanbevelingen.....	25
7.1 Conclusies.....	25
7.2 Aanbevelingen.....	26
8 Geraadpleegde bronnen	29
8.1 Literatuur.....	29
8.2 Internet.....	29
Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet.....	31
Bijlage 2 Foto-impressie plangebied.....	37
Bijlage 3 Bekende verspreiding beschermde soorten (NDFF).....	43
Bijlage 4 Waarnemingen tijdens verkennende veldbezoeken	45

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van H8 ontwerp bureau heeft Ecoresult een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het plangebied genaamd Landgoed Rustenburg, Valkenswaard. De aanleiding van dit verzoek is de geplande openstelling van het landgoed voor publiek. Hiervoor wordt een groot gedeelte van het landgoed omgevormd tot kwaliteitsnatuur. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten. De Flora- en faunawet (bijlage 1) kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan flora en fauna zoomt in op de (mogelijke) schadelijke effecten door de activiteiten en op welke wijze in het kader van de wet gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Onderzoeken en beoordelen of de flora- en faunawet door geplande activiteiten wordt overtreden. Zo ja, toetsen op welke wijze in het kader van de Flora- en faunawet dient te worden gehandeld.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden achtereenvolgens beschreven: de werkwijze, het plangebied, de onderzoeksresultaten, de activiteiten, de (mogelijke) schadelijke effecten, de toetsing aan desbetreffende wet- en regelgeving, de conclusies en aanbevelingen en de geraadpleegde literatuur.

2 Werkwijze

2.1 *Quickscan flora en fauna*

De quickscan flora en fauna is gebaseerd op 8 stappen:

1. Uitvoeren van een oriënterend bronnenonderzoek en verkennend veldonderzoek.
2. Uitvoeren van oriënterend onderzoek naar de activiteiten en nagaan of er schadelijke effecten op kunnen treden.
3. Onderzoeken en advies geven over het voorkomen van (mogelijke) schadelijke effecten door het uitvoeren van mitigerende maatregelen.
4. Aangeven of soorten zijn vrijgesteld van een ontheffing.
5. Onderzoeken en advies geven over het werken met gedragscodes.
6. Het onderzoeken van de gevolgen van de (mogelijke) schadelijke effecten.
7. Optioneel zorgen voor een volledige ontheffingsaanvraag en/of vergunningsaanvraag.
8. Optioneel door ecologische werkbegeleiding controleren of de maatregelen uit de ontheffing en/of vergunning ook zo worden uitgevoerd.

2.2 *Beschermde natuurgebieden*

Op voorhand is niet uit te sluiten dat de verwachte storende factoren die voortkomen uit de voorgenomen activiteiten (zie hoofdstuk 5) afgezet tegen de ligging en doelstelling van beschermde natuurgebieden leiden tot (significant) schadelijke effecten op soorten, habitattypen en wezenlijke waarden en kenmerken van Natura 2000-gebieden of Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het plangebied is gelegen in de EHS, zie Afbeelding 1 (bron: Gisviewer Provincie Noord-Brabant). In het plangebied ligt een stuk bos dat onderdeel uit maakt van de EHS. Het beheertype is N16.01 Droog bos met productie en bestaat voornamelijk uit bomen van de soort lariks en berk en is door middel van schrikdraad afgesloten van de openbare weg. Door het bosgebied lopen geen paden. Menselijke invloeden zijn aan de noordzijde aanwezig in de vorm van bebouwing (circa 50 meter afstand) en een paardenwei (direct aangrenzend). De geplande werkzaamheden en de openstelling van het bosgebied zullen geen verstorende invloeden hebben. Door het bos wordt een bospad aangelegd, hiervoor worden echter geen bomen gekapt of wordt het karakter van het bos aangetast. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied genaamd "Leenderbos, Groote heide & De Plateaux" bevindt

zich hiervoor op te geruime afstand (hemelsbreed ca. 190m.: bron: Natura 2000-gebieden).

Afbeelding 1: EHS (groen) binnen het plangebied (rood)

3 Omschrijving plangebied

Het plangebied genaamd Landgoed Rustenburg (Afbeelding 2) is gelegen in de gemeente Valkenswaard, provincie Noord-Brabant. Het plangebied bestaat uit een landgoed langs de Maastrichterweg en is gelegen in landelijk gebied.

In het plangebied:

- Is bebouwing aanwezig in de vorm van 2 woningen. De bebouwing aan de zuidoostzijde bestaat uit een woning met een schuur. Rondom het woonhuis en de schuur liggen akkers. De andere woning (gelegen aan de oostzijde van het plangebied) bestaat uit een woonhuis met meerdere moderne schuren. *Beide woningen zijn in het huidige ontwerp geen onderdeel meer van de plannen en worden buiten beschouwing gelaten in de effectbeoordeling.*
- Zijn braakliggende akkers aanwezig.
- Is beplanting aanwezig in de vorm van tuinbeplanting, een boomgaard en aangeplant bos met populieren of lariks. In de populieren zijn gaten, nissen en scheuren aanwezig.
- Het perceel met populieren is omringd door schrikdraad en wordt periodiek begraaasd door runderen, de vegetatie bestaat uit kort gras.
- Het bosperceel met lariks is onderdeel van de EHS. Onderbegroeiing is hier niet aanwezig.
- Is open water aanwezig in de vorm van een vijver gelegen aan de westzijde van het plangebied.
- Is verharding rondom de bebouwing aanwezig in de vorm van bestrating.
- Ligt een onverharde zandweg.

In bijlage 2 is een foto-impressie van het plangebied te vinden.

Afbeelding 2: Plangebied Landgoed Rustenburg

4 Onderzoeksresultaten

4.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 2 en 12 mei 2012 door ecooloog L. Boon en op 19 januari 2015 door ecooloog K. van Veen van Ecoresult. Aandacht is uitgegaan naar de aanwezige landschapselementen en habitats in en grenzend aan het plangebied om de resultaten van het bronnenonderzoek aan te scherpen (hoofdstuk 4). Aangezien de voorgenomen activiteiten in de categorie ruimtelijke ingrepen valt (zoals bedoeld in het kader van de Flora- en faunawet), zijn de soorten uit tabel 2, 3 en vogels van de Flora- en faunawet onderzocht. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties te maken. In dit hoofdstuk worden alle door de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen behandeld.

4.2 *Bronnenonderzoek*

4.2.1 **Nationale Databank Flora en Fauna**

In tabel 1 staat per soort aangegeven op welke afstand de soort van het plangebied de afgelopen vijf jaar is waargenomen. Hierin zijn alleen de soorten weergegeven van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en de vogels waarvan RVO op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben. Voor soorten op een afstand van 5 -10 km. zie bijlage 5.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	0 - 1 km
Beenbreek	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Jeneverbes	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Maretak	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Meerval	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Paling	Vissen, Zeeorganismen	tabel II	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Wild zwijn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ingekorven vleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gevlekte orchis/Bosorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Ronde zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Boomkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
heideblauwtje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
keizersmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Hazelworm	Reptielen	tabel III	1 - 5 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	tabel III	1 - 5 km
Beekprik	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Baard- of Brandts	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Franjestaart	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone-, Kleine- of Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone- of Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Myoot onbekend	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km

Tabel 1: Bekende verspreiding beschermde soorten tot 5 km. afstand van het plangebied. Voor een overzicht van de beschermde soorten tot 10 km. afstand zie bijlage 3. Bron: NDDF.

4.3 *Verkennd veldonderzoek*

4.3.1 **Vaatplanten**

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde vaatplanten. De op basis van het bronnenonderzoek verwachtte soorten (jeneverbes, kleine zonnedauw, beenbreek, klokjesgentiaan, maretak, prachtklokje, wilde gagel, gevlekte orchis, ronde zonnedauw, steenbreekvaren, tongvaren, waterdrieblad en drijvende waterweegbree) zijn niet aangetroffen of hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is.

Aandacht is uitgegaan naar beschermde muurplanten. Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde muurplanten aangetroffen. Het populierenbos en het lariksbos bieden geen geschikt habitat voor beschermde vaatplanten. In het populierenbos vindt begrazing plaats waardoor de beplanting op de ondergrond enkel bestaat uit gras. De bodem van het bos bestaande uit berken en lariks ligt bezaaid met een laag dennennaalden. De velden of akkers worden begraasd door runderen, hebben geen ruigtestrook langs de randen en zijn te voedselrijk.

4.3.2 **Zoogdieren – vleermuizen**

Vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

Het plangebied is potentieel geschikt voor vleermuizen in gebouwen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. De bebouwing in het zuidoosten van het plangebied heeft geen spouwmuren en er is geen ruimte aanwezig in het houten boeiboard. Aan de voorzijde van het huis ontbreken enkele stenen onder houten balken, deze worden echter gebruikt door vogels als verblijfplaats. Aan de schuur zit een houten gevelbetimmering. Onder deze betimmering is geen geschikte ruimte aanwezig. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soort (gewone dwergvleermuis, ingekorven vleermuis, gewone- of grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en baardvleermuis) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is.

Vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen. Bomen met een diameter dikker dan 30 centimeter zijn aanwezig in de bossen met lariks en populieren. Holten, spleten en nissen zijn voornamelijk aanwezig in de populieren, zowel in dode bomen als levende. Tijdens het veldbezoek zijn 3 bomen waargenomen met één of meerdere

geschikte holten. Vleermuizen die kunnen worden verwacht zijn ruige dwergvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis, gewone- of grijze grootoorvleermuis.

Foerageergebied

Het plangebied is potentieel ongeschikt om te fungeren als essentieel foerageergebied.

Foerageergebied in de vorm van bomen, struiken of open water zijn in het plangebied aanwezig. Vleermuizen zullen het plangebied naar alle waarschijnlijkheid diffuus gebruiken om te foerageren, echter zijn er in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate vergelijkbare alternatieven aanwezig¹.

Vliegroute

Het plangebied is potentieel geschikt om te fungeren als essentiële vliegroute. Structuren in de vorm van lijnvormige begroeiing zijn in het plangebied aanwezig en vormen een oost- west verbinding tussen het natuurgebied De Malpie en de groengebieden ten oosten van de Maastrichterweg.

4.3.3 Zoogdieren – grondgebonden

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde grondgebonden zoogdieren uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. Op basis van het bronnenonderzoek verwachte soorten (eekhoorn, wild zwijn, steenmarter en waterspitsmuis) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is (o.a. grotere oppervlakten bos, half open landschap met onderbegroeiing, water met een goed ontwikkelde oevervegetatie, grote boomholtes). Tijdens het veldbezoek is extra aandacht uit gegaan naar eekhoorn. Binnen het plangebied zijn geen individuen, nesten of vraatsporen aangetroffen. Op basis van de bekende verspreiding worden er geen andere soorten verwacht. Het gebied is potentieel geschikt voor algemene grondgebonden zoogdieren uit tabel 1 van de Flora- en faunawet. Potentieel geschikte vaste rust- of verblijfplaatsen en/of functioneel leefgebied zijn aangetroffen voor diverse algemene muizensoorten, mol, konijn en egel. Deze soorten stellen (veel) minder hoge eisen aan hun leefgebied en in het hele plangebied zijn overhoekjes te vinden welke kunnen fungeren als functioneel leefgebied.

¹ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te beschut). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen. Bron: Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis.

4.3.4 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde reptielen en amfibieën. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen of op basis van de bekende verspreiding worden er geen soorten verwacht. De op basis van het bronnenonderzoek verwachte soorten (hazelworm, levendbarende hagedis, poelkikker, rugstreeppad, kamsalamander, boomkikker, heikikker en alpenwatersalamander) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is (zandige terreinen met een goed ontwikkelde bodemvegetatie, vochtige graslanden, open zand, dichte struiken nabij ondiepe poelen). De vijver in het populierenbos is potentieel geschikt voor poelkikker, kamsalamander en alpenwatersalamander. In de vijver zijn tijdens het veldbezoek op 19 januari 2015 echter grotere aantallen zonnebaarzen aangetroffen. Zonnebaarzen zijn exotische vissen die prederen op eieren van amfibieën, andere vissen en kleine aquatische fauna. Door het voorkomen van grotere aantallen zonnebaarzen is het voorkomen van (beschermde) amfibieën in de vijver uitgesloten. Het plangebied is potentieel geschikt voor amfibieën uit tabel 1 van de flora en faunawet. In het plangebied bevindt zich functioneel habitat voor gewone pad en bruine kikker.

4.3.5 Dagvlinders en libellen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde dagvlinders en libellen. De op basis van het bronnenonderzoek verwachte soorten (heideblauwtje en keizersmantel) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is (o.a. heideterreinen). Uit het bronnenonderzoek blijkt dat binnen een afstand tot 5 km. beschermde libellen niet zijn te verwachten.

4.3.6 Vissen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde vissen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. In het plangebied bevindt zich open water, echter is dit water volledig bezet door zonnebaarzen. Zonnebaarzen zijn exotische vissen die prederen op eieren van amfibieën, andere vissen en kleine aquatische fauna. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (kleine modderkruiper, meerval, paling en beekprik) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is. Op basis van de bekende verspreiding worden er geen andere soorten verwacht.

4.3.7 Vogels

4.3.7.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen (zogenaamde categorie 1 tot en met 4-soorten) in gebouwen. Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen zijn aangetroffen voor huismus. Voortplantingsplaatsen voor huismus kunnen zich bevinden in ondiepe holten aan de voorzijden van het woonhuis. In bijlage 2 staan enkele foto's weergegeven van locaties met potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen. Potentiële voortplantingsplaatsen van andere vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen zijn niet aangetroffen. Aandacht is uitgegaan naar de open overkapping voor de grazers in het bos, hierin zijn geen sporen van jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Aanwezigheid van de op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (grote gele kwikstaart, gierzwaluw, kerkuil, ooievaar en slechtvalk, steenuil) in het plangebied is daarmee redelijkerwijs uitgesloten.

Het plangebied is potentieel geschikt voor jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen (zogenaamde categorie 1 tot en met 4-soorten) in bomen. In het lariksbos bevindt zich een horst van vermoedelijk buizerd. (Afbeelding 3). In afbeelding 2 is de ligging van de horst weergegeven. Tevens is in het bos een uilenkast aanwezig. Gezocht is naar sporen van gebruik van de kast. Deze zijn niet aangetroffen. Aanwezigheid van de op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten boomvalk, ransuil, roek, sperwer, wespandief, zwarte wouw en steenuil in het plangebied is uitgesloten. Er zijn geen andere nesten aangetroffen die potentie bieden als voortplantingsplaats voor deze soorten.

Afbeelding 3: Rood omcirkeld: Locatie horst van vermoedelijk buizerd.

4.3.7.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zogenaamde categorie 5-soorten). Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen zijn aangetroffen voor koolmees, pimpelmees, boomkruiper, boomklever, grote bonte specht en groene specht. Op basis van de bekende verspreiding en het habitat worden geen andere soorten verwacht.

4.3.7.3 Algemene vogels

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogelsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn (het moment dat het nest in gebruik is). Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen zijn aangetroffen voor onder meer kauw en houtduif. Voortplantingsplaatsen kunnen zich onder andere bevinden in holten van bomen of in de boomkruin.

4.3.8 Overige soortgroepen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde weekdieren, kevers en kreeftachtigen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen of op basis van de bekende verspreiding worden er geen soorten verwacht. Uit het bronnenonderzoek blijkt ook dat binnen een afstand van minimaal 5 km. beschermde weekdieren, kevers of kreeftachtigen niet zijn te verwachten.

4.4 Samenvatting onderzoeksresultaten

De samenvatting van het bronnen- en verkennend veldonderzoek is te vinden in tabel 2. In de kolom bronnenonderzoek (tot een afstand van 5 km.) en veldonderzoek is door middel van ja/nee aangegeven welke soorten/soortgroepen door betreffend onderzoek binnen het plangebied zijn te verwachten.

Soortgroep	Soort	Functie	Tabel	Opmerking	Locatie
Zoogdieren – vleermuizen	ruige dwergvleermuis, gewone- of grijze grootoorvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis	Verblijfplaats.		Potentieel geschikt. 3	bomen
Zoogdieren – grondgebonden	Div. soorten	Verblijfplaats en functioneel leefgebied		Potentieel geschikt. 1	Beplanting
Amfibieën	Div. soorten	Verblijfplaats en functioneel leefgebied		Potentieel geschikt. 1	Beplanting
Vogels – Categorie 1 – 5, algemeen	Huismus, buizerd Div. soorten algemene vogels en categorie 5	Voortplantingsplaats en functioneel leefgebied		Potentieel geschikt. 3	Gebouwen, bomen

Tabel 2: Overzicht van soorten waarvoor het plangebied geschikt is

5 Activiteiten

5.1 *Voorgenomen activiteiten*

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit:

- Het aanleggen van wandelpaden.
- Het realiseren van een woning aan de rand van het EHS gebied
- Aanleg van 3 extra vijvers.
- Kappen van bomen.
- Aanplant van bomen, waaronder in laanvorm.

5.2 *Nieuwe situatie*

Met de herinrichting wordt een aanzet gegeven aan een ecologische verbindingszone over de Maastrichterweg tussen natuurgebied de Malpie en de Brugsche Heide. In het gebied zullen kleine open velden worden afgewisseld door kleine vijvers en bos. Zie afbeelding 4 voor het ontwerp van de nieuwe situatie.

5.3 *Wettelijk belang*

De activiteiten kunnen worden geplaatst onder het wettelijke belang:

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (belang j).

5.4 *Alternatieven afweging*

Er is geen andere bevredigende oplossing om het project te realiseren dan op de voorgestelde manier. Door de huidige plannen blijven alle aanwezige beschermde natuurwaarden behouden. Het plangebied openstellen voor publiek

5.4.1 **Locatie**

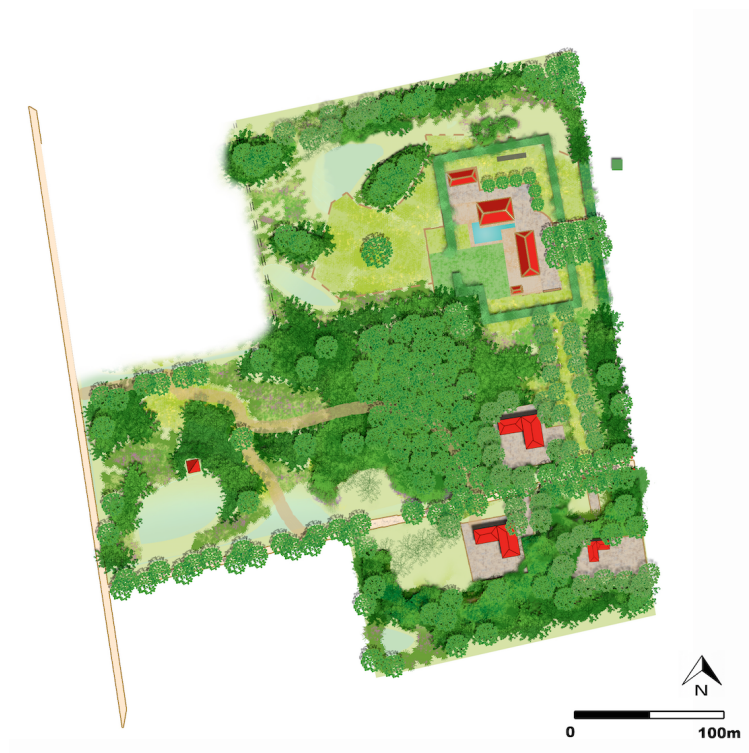
Het project is locatiespecifiek. Het landgoed is momenteel afgesloten en zal worden opengesteld voor publiek.

5.4.2 Inrichting

De inrichting en omvorming naar kwaliteitsnatuur vindt plaats met behoud van al de aanwezig (strikt) beschermde flora en fauna. Wijzigingen in de plannen zijn aangebracht teneinde het behouden van bomen met potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen en steenmarter. Door de huidige inrichting worden negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren, vogels en vleermuizen niet voorzien.

5.4.3 Uitvoering

Tijdens de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op beschermde soorten te voorkomen of te verminderen. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige soorten en worden maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen. Deze maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 6.

Afbeelding 4: Ontwerp nieuwe situatie. Bron: h8 ontwerpbureau.

6 Effectenbeoordeling en toetsing

De effectbeoordeling en toetsing voor beschermde tabel 2 en 3-soorten die potentieel in het plangebied aanwezig zijn is verricht aan de hand van:

- Stappenplan Diersoorten op bijlage IV Habitatrichtlijn en/of
- Stappenplan soorten op bijlage 1 tabel 2 en/of
- Stappenplan voor vogels.

Op basis van de betreffende stappenplannen toetst bevoegd gezag (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland).

6.1 Zoogdieren – vleermuizen

In het plangebied zijn potentieel geschikte locaties voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen in bomen en structuren voor een potentiële essentiële vliegroute aangetroffen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in spechtengaten of in scheuren in dode of levende bomen. De potentiële essentiële vliegroute kan zich bevinden aan de randen van het bos. Landgoed Rustenburg kan als verbinding tussen verschillende groengebieden fungeren.

De geplande kap van bomen zal geen negatieve effecten op potentiële verblijfplaatsen of vliegroutes hebben. Bomen met spechtengaten, spleten of nissen zullen worden behouden. Het kappen van bomen zal gebeuren met behoud van potentiële verblijfplaatsen incl. functionele omgeving. Langs de zandweg zal de oorspronkelijke laanstructuur worden versterkt door de aanplant van nieuwe bomen. In Afbeelding 5 is globaal weergegeven waar de bomen met geschikte holten zich bevinden. De voorzorgsmaatregelen dienen in een ecologisch werkprotocol verder te worden uitgewerkt.

Afbeelding 5: Globale locatie bomen met geschikte holten voor vleermuizen

6.2 Vogels

6.2.1 Jaarrond beschermde nesten

In het plangebied is potentieel broedhabitat aangetroffen van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Een potentiële geschikte voortplantingsplaats is aangetroffen van vermoedelijk buizerd in de vorm van een horst. Verstoring van het nest door de aanleg van een wandelpad door het lariksbos wordt niet verwacht indien de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van buizerd (maart- augustus). Verstoring van het nest door gebruik van een wandelpad door het lariksbos wordt niet voorzien indien het pad minimaal 50 meter van de nestboom gelegen ligt (Bron: Soortenstandaard Buizerd). De dichtheid van de boomkronen zorgen ervoor dat zicht door de boomkronen zeer beperkt is. Daarnaast ligt het landgoed geïsoleerd ten overstaande van doorgaande wandelpaden en vormt het geen toegang tot het achterliggende bosgebied De Malpie waardoor de recreatieve druk naar verwachting beperkt zal blijven. De voorzorgsmaatregelen dienen in een ecologisch werkprotocol verder te worden uitgewerkt. De gebouwen en tuinen in het onderzoeksgebied blijven behouden. Effecten zijn daarom op voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen op voorhand uit te sluiten.

6.2.2 Niet jaarrond beschermde nesten

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor 6 soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Soorten uit categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen omstandigheden die jaarronde bescherming van deze nesten rechtvaardigen. Het betreffen lokaal en regionaal algemene vogels. Er zijn daarnaast talrijke alternatieven in de directe omgeving.

Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van niet jaarrond beschermde soorten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door:

- Struweel en ruigte buiten het broedseizoen (15 augustus – 15 maart) te verwijderen om te voorkomen dat algemene vogels zich in het plangebied als broedvogel vestigen.
- Buiten het broedseizoen van huismus (dit is normaliter de periode 10 maart – 20 juni) te werken.

Indien werkzaamheden toch tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd dient een deskundig ecooloog bij het werk te worden betrokken. Op aanwijzing van betreffende persoon dient het werk te worden uitgevoerd teneinde in gebruik zijnde nesten van vogels niet te verstoren.

Een ontheffing zal voor het verstoren en/of vernietigen van bezette nesten niet worden verleend.

6.2.3 Algemene vogels

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor algemene vogelsoorten waarvan de nesten alleen beschermd zijn zodra in gebruik. Deze vogelnesten vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van niet jaarrond beschermde soorten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door:

- Struweel en ruigte buiten het broedseizoen (15 augustus – 15 maart) te verwijderen om te voorkomen dat algemene vogels zich in het plangebied als broedvogel vestigen.
- Buiten het broedseizoen van huismus (dit is normaliter de periode 10 maart – 20 juni) te werken.

Indien werkzaamheden toch tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd dient een deskundig ecooloog bij het werk te worden betrokken. Op aanwijzing van betreffende persoon dient het werk te worden uitgevoerd teneinde in gebruik zijnde nesten van vogels niet te verstoren.

Een ontheffing zal voor het verstoren en/of vernietigen van bezette nesten niet worden verleend.

6.3 *Tabel 1 soorten*

In het plangebied is potentieel geschikt habitat aangetroffen voor algemene soorten (zoogdieren – grondgebonden en amfibieën) uit tabel 1 van de Flora- en faunawet. Door het bouwrijp maken van het plangebied kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen worden weggenomen en individuen worden verstoort wat negatieve effecten op deze soorten veroorzaakt

Voor soorten uit tabel I is vrijstelling van een ontheffing en geldt de algemene zorgplicht (Flora- en faunawet artikel 2). Door tijdens de werkzaamheden zorgvuldig te werken wordt invulling gegeven aan de algemene zorgplicht. Invulling geven aan de zorgplicht kan door uitvoering van de activiteiten te doen volgens de richtlijnen uit een goedgekeurde gedragscode. Hierin staat op welke manier schade kan worden voorkomen, of tot een minimum kan worden beperkt, bij het uitvoeren van werkzaamheden.

De exacte maatregelen dienen in een ecologisch werkprotocol te worden uitgewerkt.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 *Conclusies*

In opdracht van H8 ontwerp bureau heeft Ecoresult een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd in het plangebied genaamd Landgoed Rustenburg, Valkenswaard. De aanleiding van dit verzoek is de geplande openstelling van het landgoed voor publiek. Hiervoor wordt een groot gedeelte van het landgoed omgevormd tot kwaliteitsnatuur. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten. De Flora- en faunawet (bijlage 1) kan hierdoor worden overtreden.

De conclusies van de quickscan flora en fauna zijn:

- Op voorhand is uit te sluiten dat de verwachte storende factoren die voortkomen uit de voorgenomen activiteiten (zie hoofdstuk 5) afgezet tegen de ligging en doelstelling van beschermde natuurgebieden leiden tot (significant) schadelijke effecten op soorten, habitattypen en wezenlijke waarden en kenmerken van Natura 2000-gebieden of Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In het plangebied is EHS aanwezig, echter vormen de plannen geen bedreiging voor de waarde van het gebied.
- In het plangebied zijn potentieel geschikte locaties voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen in bomen aangetroffen (allen tabel 3- soorten). Aanvullend onderzoek is niet nodig, alle bomen met potentieel geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen en functionele omgeving blijven bestaan. De voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6) dienen in een ecologisch werkprotocol verder te worden uitgewerkt.
- In het plangebied is potentieel geschikte voortplantingsplaats aangetroffen voor vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (vermoedelijk buizerd). Schadelijke effecten op deze horst zijn te voorkomen door het wandelpad door het lariksbos op minimaal 50 meter afstand van het nest te houden en het pad aan te leggen buiten het broedseizoen. De voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6) dienen in een ecologisch werkprotocol verder te worden uitgewerkt.
- In het plangebied zijn potentieel geschikte voortplantingslocaties en functioneel leefgebied aangetroffen voor algemene vogelsoorten en categorie 5- soorten waarvan de nesten alleen beschermd zijn zodra ze in gebruik zijn. Deze vogelnesten vallen alleen tijdens het

broedseizoen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde voortplantingsplaatsen. Het is mogelijk maatregelen voor de voortplantingsplaatsen te treffen waardoor schadelijke effecten niet optreden (zie hoofdstuk 6.2.2 en 6.2.3).

- Er is potentieel geschikt habitat aangetroffen voor algemene tabel I soorten uit de Flora- en faunawet (grondgebonden zoogdieren en amfibieën). De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde verblijfplaatsen. Soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet zijn vrijgesteld van een ontheffing. Artikel 2 'Zorgplicht' van de Flora- en faunawet (zie ook paragraaf 7.2.1) blijft wel van kracht. Het is mogelijk mitigerende maatregelen te treffen waardoor schadelijke effecten niet optreden of worden verzacht. De exacte maatregelen dienen in een ecologisch werkprotocol te worden uitgewerkt (zie verder hoofdstuk 6).
- Potentieel geschikt habitat voor overige beschermde soortgroepen is afwezig of worden voor deze soorten op grond van de bekende verspreiding niet in het plangebied verwacht.

Samenvattend: Door de bomenkap in het plangebied kan een vaste rust- en verblijfplaats voor vermoedelijk buizerd worden verstoord evenals potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen. Door het treffen van voorzorgsmaatregelen is een negatief effect te voorkomen. Al de maatregelen dienen in een ecologisch werkprotocol te worden uitgewerkt.

Soortgroep	Schadelijke effecten	Aanvullend onderzoek	Ontheffing
Zoogdieren – vleermuizen	Nee, indien voorzorgsmaatregelen worden getroffen.	Nee	Nee
Zoogdieren-Grondgebonden	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Nee	Nee	Nee
Vogels (buijerd)	Nee, indien voorzorgsmaatregelen worden getroffen.	Nee	Nee

Tabel 3 Samenvatting conclusies.

7.2 Aanbevelingen

7.2.1 Zorgplicht

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat

voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Concreet betekent dit dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Bij de aanvang van het project dient de 'Zorgplicht' Artikel 2 van de Flora- en faunawet te worden besproken.

7.2.2 Bestemmingsplan

Gemeenten moeten in het kader van de planologische uitvoerbaarheid en het zorgvuldigheidsbeginsel in het bestemmingsplan op voorhand onder meer rekening houden met gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten. Als aannemelijk is dat (uitvoering van) het bestemmingsplan en/of het verlenen van toekomstige vergunningen leidt tot onder meer het overtreden van de verbodsbepalingen Flora- en faunawet dan moet de gemeente afhankelijk van het detailniveau van het bestemmingsplan een ontheffing Flora- en faunawet aanvragen en/of de voorschriften van het bestemmingsplan zodanig aanpassen dat bij verdere uitvoering bestemmingsplan alsnog aan de bepalingen van het natuurbeschermingsrecht zal worden voldaan (Bron: Handreiking Bestemmingsplan en Natuurwetgeving).

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

Boldrik van, Tuinontwerp. H8 Ontwerpbureau

8.2 *Internet*

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://www.quickscanhulp.nl>

Natura 2000-gebieden

<http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=natura2000>

EHS- gebieden noord-brabant

<http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

PDOK viewer

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2013

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/nieuws/113-vleermuisprotocol-2013-uitgebracht-27-maart-2013>

Soortenstandaards Ministerie ELI

<https://mijn.rvo.nl/flora-en-faunawet-soortenstandaard?inheritRedirect=true>

Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet

Bron: <http://www.hetInvloket.nl>

Soortenbescherming door Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Ongeveer 500 van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen vallen onder de bescherming van deze wet. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig.

Voor wie

De Flora- en faunawet geldt voor iedereen in Nederland.

Wat is verboden

Gaat u bouwen, slopen, dempen, saneren, aanleggen of andere activiteiten voor ruimtelijke ontwikkeling uitvoeren? Dan moet u zich eerst afvragen of er beschermde inheemse soorten aanwezig zijn. Dan is de kans groot dat u te maken krijgt met onderstaande verboden. Het is verboden:

Beschermde inheemse plantensoorten:

- te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enig andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Beschermde inheemse diersoorten:

- te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- opzettelijk te verontrusten.

Van beschermde inheemse diersoorten:

- de nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- de eieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Welke soorten zijn beschermd

Er is veel informatie over soorten beschikbaar op internet. Hieronder staat een opsomming van informatie die u nodig heeft. U bepaalt zelf of u wel of niet met een beschermde soort te maken heeft.

- Soortendatabase
In deze database staat informatie over soorten die in Nederland in het wild voorkomen en op welke manier ze worden beschermd.
- Soortenregister
Deze database geeft inhoudelijke informatie over Nederlandse planten- en diersoorten. Bij elke soort staat een uitgebreide beschrijving van onder meer verspreiding, biotoop en levenswijze.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In deze databank vindt u informatie over waar Nederlandse planten- en diersoorten voorkomen. Deze is beschikbaar voor bedrijven en overheden. U kunt zich hiervoor aanmelden op de website van de Gegevensautoriteit natuur.

Zorgplicht flora en fauna

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat u nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Bij beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Wet- en regelgeving

Om de in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen is de Flora en faunawet gemaakt. In de wet zijn een aantal verboden opgenomen. Van deze verboden kan alleen onder voorwaarden worden afgeweken. Hiervoor is vrijstelling of ontheffing mogelijk. Het verschilt wel per activiteit, verbodsbepaling of soort.

Verschil vrijstelling en ontheffing

Een vrijstelling is een uitzondering op een verbod. Deze geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Kaderwet

De Flora- en faunawet is een 'kaderwet'. In de wet staan alleen algemene principes en

verantwoordelijkheden. De details zijn geregeld in een groot aantal algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Sommige bepalingen uit de Flora- en faunawet komen voort uit afspraken over biodiversiteit die op internationaal en Europees niveau zijn gemaakt. Zoals:

- Vogelrichtlijn > Europese richtlijn voor het behoud van de vogelstand.
- Habitatrichtlijn > Europese richtlijn voor de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

De bepalingen over soortenbescherming die in deze richtlijnen staan, zijn opgenomen in de Flora- en faunawet. Ook bepalingen van het CITES-verdrag staan in de Flora- en faunawet. Voor meer informatie hierover gaat u naar CITES.

Waar vindt u de wet- en regelgeving

Alle wet- en regelgeving rond de Flora- en faunawet is te vinden op Overheid.nl. Bij 'Wettechnische informatie' vindt u ook alle actuele informatie over afgeleide regelgeving en wijzigingen van de Flora- en faunawet.

Tabellen soorten Flora- en faunawet

In 3 tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (Ffwet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen

afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting tabel 2

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Toelichting tabel 3

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn.

uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

- De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Bijlage 2 Foto-impressie plangebied

Aangetroffen braakbal onder horst. Indiceert gebruik van de horst als vaste rust- en verblijfplaats

Aangeplant bos met populieren. Een deel van de populieren zullen worden gekapt om plaats te maken voor open weide.

Vijver met zonnebaarzen waardoor de vijver zeer soortenarm is.

Potentieel geschikte verblijfplaats voor vleermuizen of steenmarter

Roofvogelhorst van vermoedelijk buizerd in het lariksbos

Bijlage 3 Bekende verspreiding beschermde soorten (NDFF)

In onderstaande tabel staat per soort aangegeven op welke afstand de soort van het plangebied de afgelopen vijf jaar is waargenomen. Hierin zijn alleen de soorten weergegeven van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en de vogels waarvan RVO op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben. Voor een afstand van 1 – 5 km zie paragraaf 4.2. Voor de gegevens in deze bijlage geldt: © NDFF - quickscanhulp.nl 20-08-2014 09:41:33'

Maretak	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Ronde zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Paling	Vissen	tabel II	5 - 10 km
Rivierdonderpad	Vissen	tabel II	5 - 10 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	5 - 10 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	5 - 10 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	tabel III	5 - 10 km
rouwmantel	Dagvlinders	tabel III	5 - 10 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	tabel III	5 - 10 km
Groene glazenmaker	Libellen	tabel III	5 - 10 km
Rivierrombout	Libellen	tabel III	5 - 10 km
Muurhagedis	Reptielen	tabel III	5 - 10 km
Ringslang	Reptielen	tabel III	5 - 10 km
Platte schijfhoren	Weekdieren	tabel III	5 - 10 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Myoot onbekend	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Noordse woelmuis (arenicola)	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Otter	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km

Bijlage 4 Waarnemingen tijdens verkennende veldbezoeken

2 mei 2012

Wetenschappelijke naam	Naam	Datum	Tijd	Aantal	Geslacht	Gedrag	X	Y	Toelichting
<i>Passer domesticus</i>	Huismus	02-05-12	17:50	10	onbekend	ter plaatse	160,058	371,338	"Een nest gevonden."
<i>Carduelis cannabina</i>	Kneu	02-05-12	17:51	1	onbekend	baltsend / zingend	160,062	371,341	""
<i>Carduelis chloris</i>	Groenling	02-05-12	17:51	1	onbekend	baltsend / zingend	160,062	371,341	""
<i>Fringilla coelebs</i>	Vink	02-05-12	17:52	1	onbekend	baltsend / zingend	160,062	371,341	""
<i>Hirundo rustica</i>	Boerenwaluw	02-05-12	17:52	1	onbekend	ter plaatse	160,062	371,341	""
<i>Phylloscopus collybita</i>	Tijftjaf	02-05-12	17:54	1	onbekend	baltsend / zingend	160,066	371,259	""
<i>Erithacus rubecula</i>	Roodborst	02-05-12	17:55	1	onbekend	baltsend / zingend	160,084	371,26	""
<i>Hirundo rustica</i>	Boerenwaluw	02-05-12	17:55	2	onbekend	ter plaatse	160,095	371,252	""
<i>Sylvia atricapilla</i>	Zwartkop	02-05-12	17:55	1	man	ter plaatse	160,097	371,24	""
<i>Sturnus vulgaris</i>	Spreeuw	02-05-12	17:56	1	onbekend	foeragerend	160,102	371,216	""
<i>Cyanistes caeruleus</i>	Pimpelmees	02-05-12	17:58	1	onbekend	ter plaatse	160,127	371,164	""
<i>Turdus merula</i>	Merel	02-05-12	17:59	1	man	ter plaatse	160,103	371,159	""
<i>Cuculus canorus</i>	Koekoek	02-05-12	17:59	1	onbekend	baltsend / zingend	160,07	371,152	""
<i>Sylvia atricapilla</i>	Zwartkop	02-05-12	18:01	3	onbekend	baltsend / zingend	160,091	371,194	""
<i>Columba palumbus</i>	Houtduif	02-05-12	18:01	1	onbekend	baltsend / zingend	160,091	371,194	""
<i>Corvus corone</i>	Zwarte Kraai	02-05-12	18:02	1	onbekend	ter plaatse	160,091	371,194	""
<i>Certhia brachydactyla</i>	Boomkruiper	02-05-12	18:03	1	onbekend	baltsend / zingend	160,057	371,21	""
<i>Turdus merula</i>	Merel	02-05-12	18:10	1	onbekend	baltsend / zingend	159,895	371,297	""
<i>Carduelis chloris</i>	Groenling	02-05-12	18:10	5	onbekend	ter plaatse	159,897	371,318	""
<i>Cyanistes caeruleus</i>	Pimpelmees	02-05-12	18:10	1	onbekend	alarmerend	159,897	371,319	""
<i>Pica pica</i>	Ekster	02-05-12	18:16	1	onbekend	ter plaatse	159,985	371,428	""
<i>Streptopelia decaocto</i>	Turkse Tortel	02-05-12	18:16	2	onbekend	ter plaatse	160,001	371,425	""
<i>Streptopelia decaocto</i>	Turkse Tortel	02-05-12	18:18	1	onbekend	baltsend / zingend	160,046	371,439	""
<i>Motacilla alba</i>	Witte Kwikstaart	02-05-12	18:20	1	onbekend	overvliegend	160,057	371,439	""
<i>Hirundo rustica</i>	Boerenwaluw	02-05-12	18:39	4	onbekend	ter plaatse	160,041	371,357	""
<i>Hirundo rustica</i>	Boerenwaluw	02-05-12	18:39	1	onbekend	baltsend / zingend	160,044	371,357	""
<i>Hirundo rustica</i>	Boerenwaluw	02-05-12	18:40	2	onbekend	baltsend / zingend	160,039	371,355	""
<i>Passer domesticus</i>	Huismus	02-05-12	18:40	20	onbekend	ter plaatse	160,067	371,354	""
<i>Hirundo rustica</i>	Boerenwaluw	02-05-12	18:42	2	onbekend	ter plaatse	160,068	371,354	"Nestvondst in nu dichte schuur."
<i>Picus viridis</i>	Groene Specht	02-05-12	18:42	1	onbekend	baltsend / zingend	160,069	371,351	""
<i>Accipiter gentilis</i>	Havik	02-05-12	18:46	1	onbekend	overvliegend	160,052	371,134	""
<i>Phoenicurus ochruros</i>	Zwarte Roodstaart	02-05-12	18:47	1	onbekend	baltsend / zingend	160,12	370,891	""
<i>Sylvia communis</i>	Grasmus	02-05-12	18:48	1	onbekend	baltsend / zingend	159,961	371,112	""
<i>Haematopus ostralegus</i>	Scholekster	02-05-12	18:55	1	onbekend	overvliegend	159,779	371,108	""
<i>Dendrocopos major</i>	Grote Bonte Specht	02-05-12	18:56	1	onbekend	roepend	159,772	371,117	""
<i>Sylvia communis</i>	Grasmus	02-05-12	18:58	1	onbekend	baltsend / zingend	159,78	371,145	""
<i>Anas platyrhynchos</i>	Wilde Eend	02-05-12	19:00	3	man	ter plaatse	159,827	371,114	""
<i>Aythya fuligula</i>	Kuifeend	02-05-12	19:00	2	onbekend	ter plaatse	159,818	371,113	"Paartje"
<i>Anthus trivialis</i>	Boompieper	02-05-12	19:07	1	onbekend	overvliegend	159,896	371,144	""
<i>Talpa europaea</i>	Mol	02-05-12	19:08	1	onbekend	sporen	159,898	371,143	""
<i>Sturnus vulgaris</i>	Spreeuw	02-05-12	19:19	10	onbekend	ter plaatse	160,039	371,141	""
<i>Passer domesticus</i>	Huismus	02-05-12	19:23	1	onbekend	baltsend / zingend	160,175	371,083	""
<i>Saxicola rubicola</i>	Roodborsttapuit	02-05-12	19:29	1	vrouw	ter plaatse	160,068	371,157	""
<i>Turdus philomelos</i>	Zanglijster	02-05-12	19:37	1	onbekend	baltsend / zingend	160,025	371,146	""
<i>Ardea cinerea</i>	Blauwe Reiger	02-05-12	19:41	1	onbekend	ter plaatse	159,766	371,159	""
<i>Passer domesticus</i>	Huismus	02-05-12	19:49	4	onbekend	bezet nest	160,142	371,096	""
<i>Prunella modularis</i>	Heggenmus	02-05-12	19:51	1	onbekend	baltsend / zingend	160,158	371,107	""
<i>Columba palumbus</i>	Houtduif	02-05-12	19:53	2	onbekend	foeragerend	160,153	371,109	""

11 mei 2012

Wetenschappelijke naam	Naam	Datum	Aantal	Geslacht	Gedrag	X	Y	Toelichting
Oriolus oriolus	Wielewaal	11-05-12	1	onbekend	baltzend / zingend	159,847	371,198	""
Buteo buteo	Buizerd	11-05-12	1	onbekend	ter plaatse	159,989	371,243	""
Saxicola rubicola	Roodborsttapuit	11-05-12	1	man	ter plaatse	159,972	371,022	""
Hirundo rustica	Boerenzwaluw	11-05-12	6	onbekend	ter plaatse	160,025	371,369	""
Capreolus capreolus	Ree	11-05-12	1	onbekend	sporen	159,765	371,119	""
Anas strepera	Krakeend	11-05-12	2	onbekend	ter plaatse	159,837	371,12	""
Anas platyrhynchos	Wilde Eend	11-05-12	3	man	ter plaatse	159,837	371,12	""
Cuculus canorus	Koekoek	11-05-12	1	onbekend	baltzend / zingend	159,576	371,196	""
Carduelis cannabina	Kneu	11-05-12	3	onbekend	ter plaatse	159,967	371,044	""
Troglodytes troglodytes	Winterkoning	11-05-12	1	onbekend	nestindicerend gedrag	160,062	371,315	"met voedsel"
Phylloscopus collybita	Tijftjaf	11-05-12	1	onbekend	baltzend / zingend	160,092	371,173	""

Voortoets

In het kader van de Wet natuurbescherming

Plangebied: Landgoed Rustenburg, Valkenswaard

Opsteller: S. Terlouw

Voortoets

In het kader van de Wet natuurbescherming

Ondertitel	Plangebied: Landgoed Rustenburg, Valkenswaard
Opsteller	S. Terlouw
Datum	20-06-2017
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20170616v01
Aantal pagina's	24
Opdrachtgever	Van Gessel Advisering
Contactpersoon	M. van Gessel
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Terlouw, S. 2017. Voortoets. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Landgoed Rustenburg, Valkenswaard. Rapportkenmerk ER20170616v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming	7
3 Omschrijving plangebied.....	9
3.1 Algemeen.....	9
3.2 Beschrijving.....	9
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	10
3.4 Planning	10
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	11
4.1 Wet natuurbescherming – Natura 2000.....	11
5 Conclusies.....	21
5.1 Beschermde gebieden	21
6 Geraadpleegde bronnen	23
6.1 Literatuur.....	23
6.2 Internet.....	23

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Van Gessel Advisering heeft Ecoresult B.V. een toets uitgevoerd specifiek op eventuele effecten op Natura 2000. Het gaat hierbij om de voorgenomen ontwikkeling van realisatie van Landgoed Rustenburg aan de Maastrichterweg 120-128 te Valkenswaard. Eerder heeft Ecoresult reeds een ecologische Quicksan Flora en Fauna uitgevoerd hiervoor (Boon 2012). Hierbij is beknopt gekeken naar de effecten van de ontwikkeling van Landgoed Rustenburg op omliggend Natura 2000-gebied. In de hier voorliggende toets wordt dit op verzoek van Van Gessel Advisering uitgebreider gedaan.

De ontwikkeling van het Landgoed Rustenburg kan mogelijk schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnenonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden de onderzoeksresultaten ten aanzien van Natura 2000 beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterende onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Toetsing aan dit kader is het doel van deze voorttoets.

2.1.2 Bescherming van soorten

Daarnaast biedt de Wnb bescherming aan soorten. Bij soorten onderscheidt de Wnb drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen. Daar wordt verder niet in deze voorttoets op ingegaan.

Verder geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

Ook biedt de Wnb bescherming aan houtopstanden. Dit betreft voornamelijk een voortzetting van de

¹ www.rvo.nl

² Ministerie van Economische zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen aan de Maastrichterweg 120 en 128 te Valkenswaard, gemeente Valkenswaard, provincie Noord-Brabant (Afbeelding 1). Het plangebied ligt net iets ten zuiden van Valkenswaard zelf langs een doorgaande weg. Eromheen liggen landbouwgronden (vooral mais) en een vakantiepark.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

- Het plangebied betreft een terrein met een oppervlakte van ongeveer 11 hectare
- Het gebied wordt aan de westkant begrensd door een zandpad met bomenrij en ernaast agrarische grond, aan de noordkant eveneens agrarische grond, aan de zuidkant door deels een zandpad en deels agrarische grond. Aan de oostkant wordt het plangebied begrensd door de Maastrichterweg.

- Verder zijn er twee woningen met tuinen, meerdere schuren, een boomkwekerij (hoveniersbedrijf), paden, een kleine dichtbegroeide watergang, weilanden en bos (voornamelijk populier en deels lariks) en een poel aanwezig.

3.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een landgoed met twee woningen. Daarnaast is de bedoeling dat het landgoed een eerste aanzet geeft tot een ecologische verbindingszone tussen de Malpie en Dommelbeemden in het westen en de Tongelreep en Brugse Heide/Leenderbos in het oosten. De agrarische functie van het gebied komt te vervallen.

Voor een verder beeld van de veranderingen die gepland staan in het plangebied en een inrichtingsschets van de toekomstige situatie wordt verwezen naar Landontwikkeling Rustenburg, (2017).

3.4 *Planning*

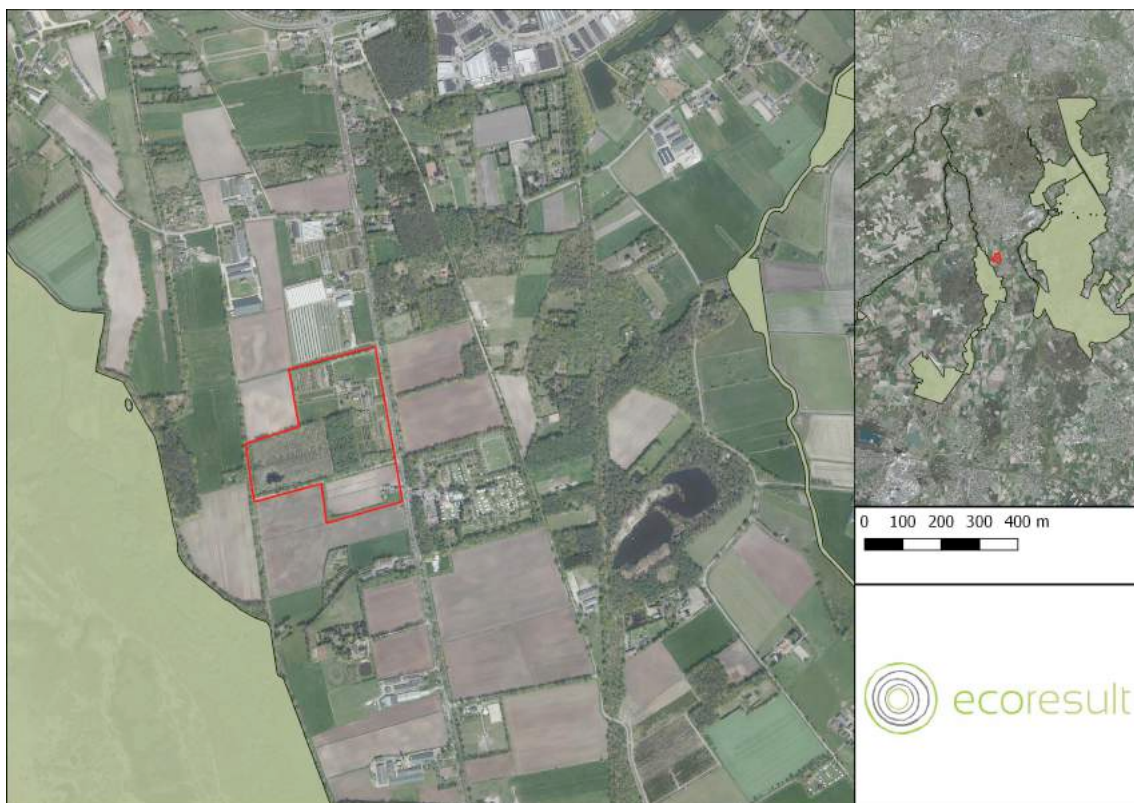
De exacte planning voor de voorgenomen activiteit is op dit moment nog niet bekend, maar zodra er planologisch en wettelijk geen bezwaren zijn zal de ontwikkeling gestart worden.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 Wet natuurbescherming – Natura 2000

4.1.1 Algemeen

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Natura 2000-gebied bevindt zich wel op minimaal 225 meter afstand. Het gaat om Natura 2000-gebied nummer 136: Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied)³. Het plangebied bevindt zich tussen deelgebieden van het Natura 2000-gebied, waarbij de oostkant van deelgebied de Malpie het dichtst bij het plangebied ligt (zie Afbeelding 2). Gezien de aard van de voorgenomen ontwikkeling en de afstand van

Afbeelding 2: Ligging plangebied (rood omlijnd) in Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux (in groen). Voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

andere Natura 2000-gebieden tot het plangebied hoeft alleen rekening gehouden te worden met de doelstellingen van Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux.

³ <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux bestaat uit meerdere vrij grote deelgebieden die ruimtelijk van elkaar gescheiden zijn. Het oostelijke deel omvat de Groote Heide, gemeente bossen, de landgoederen van Valkenhorst en Heezerheide en boswachterij Leende. Het westelijk deel betreft het Plateaux, het dal van de Dommel, Keersop en de Run. De Malpie ligt in het westelijk deel tussen de beekdalen en de Plateaux in en kent veel vennen. Het deelgebied de Malpie is alleen aangewezen onder de Habitatrichtlijn (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2016). Het gehele Natura 2000-gebied is een compleet systeem in de Noord-Brabantse Kempen met heidevelden, bossen, beekdalen, vloeivelden, vennen en visvijvers.

Het gebied is belangrijk voor stuifzanden, heide, vennen en beken, maar ook graslanden, veentjes en bossen. Daarnaast komen er enkele watergebonden habitatsoorten voor en drie Natura 2000-broedvogelsoorten: nachtzwaluw, boomleeuwerik en roodborsttapuit. De totale oppervlakte van dit Natura 2000-gebied bedraagt bijna 4.400 ha⁴.

Ieder Natura 2000-gebied kent enkele kernopgaven die nader uitgewerkt worden door de aanwijzing van specifieke doelen. De kernopgaven zijn niet opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied, maar worden genoemd in het zogeheten doelendocument Natura 2000⁵. De kernopgaven stellen prioriteiten en geven overeenkomsten en verschillen aan tussen landschappen. De kernopgaven voor het complete Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux zijn:

- *5.01 Waterplanten*
 - Verbetering waterkwaliteit en morfodynamiek, inclusief toestroom van grondwater, t.b.v. beken en riviertjes met waterplanten (waterranonkels) H3260A en soorten als drijvende waterweegbree H1831
- *6.02 Zwak gebufferde vennen*
 - Kwaliteitsverbetering (ook latere successiestadia) van zwakgebufferde vennen H3130 mede als habitat voor gevlekte witsnuitlibel H1042.
- *6.03 Zure vennen*
 - Kwaliteitsverbetering van zure vennen H3160.
- *6.08 Structuurrijke heiden*
 - Vergroting areaal stuifzandheiden met struikhei H2310, droge heiden H4030 en zandverstuivingen H2330 én verbeteren van de kwaliteit door vergroting van de variatie in

⁴ Programmadirectie Natura 2000. 2013. Besluit Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux.

⁵ Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2006

structuur en ontwikkeling van geleidelijke overgangen met bos, mede t.b.v. nachtzwaluw A224.

Deze algemene kernopgaven zijn vertaald naar concrete doelen. Hierdoor zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor 16 habitattypen, vijf habitatsoorten en drie vogelsoorten met een instandhoudingsdoel als broedvogel, zie Tabel 1 voor het volledige overzicht inclusief uitbreidings-, verbeter- of behoudoelstelling.

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven
Habitattypen							
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	--	>	>			6.08
H2330	Zandverstuivingen	--	>	>			6.08
H3130	Zwakgebufferde vennen	-	>	>			6.02,W
H3140	Kranswierwateren	--	=	=			
H3160	Zure vennen	-	>	>			6.03,W
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)	-	>	>			5.01,W
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	>	>			
H4030	Droge heiden	--	>	>			6.08
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	-	>	>			
H7110B	*Actieve hoogvenen (heideveentjes)	--	=	>			
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	=	=			
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	=	=			
H7210	*Galigaanmoerassen	-	=	=			
H9190	Oude eikenbossen	-	=	=			
H91D0	*Hoogveenbossen	-	>	>			
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	>	>			
Habitatsoorten							
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>		6.02,W
H1096	Beekprik	--	=	=	=		
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=		
H1166	Kamsalamander	-	=	=	=		
H1831	Drijvende waterweegbree	-	>	>	>		5.01, W
Broedvogels							
A224	Nachtzwaluw	-	=	=		30	6.08
A246	Boomleeuwerik	+	=	=		55	
A276	Roodborsttapuit	+	=	=		60	
Legenda							
W	Kernopgave met wateropgave						
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)						
=	Behoudsdoelstelling						
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling						
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering						
*	Prioritair type						

Tabel 1: Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux. Bron: Essentietabel

(<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=7&id=n2k136&topic=doelstelling>).

4.1.2 Analyse verstoringsvormen

Hieronder wordt gekeken of er (significant) negatieve effecten te verwachten zijn van de voorgenomen ingreep die hier getoetst wordt. Een handig hulpmiddel daarbij is de effectenindicator van het Ministerie van Economische Zaken⁶, zie Afbeelding 3. De effectenindicator geeft per Natura 2000-gebied en per activiteit weer of de betreffende instandhoudingsdoelen hiervoor gevoelig zijn, alsook welk soort storingsfactoren te verwachten zijn waar negatieve effecten door kunnen ontstaan. De voorgenomen ingreep kan op verschillende manieren invloed uitoefenen op de instandhoudingsdoelen. Dit kan in de aanlegfase zijn alsook na de inrichting. Verstoring tijdens de aanlegfase kan bijvoorbeeld zijn verstoring door geluid (sloop-, kap-, hei- en bouwwerkzaamheden), verstoring door trillingen (als gevolg van heiwerkzaamheden), optische verstoring (bijv. verkeersbewegingen) of verontreiniging (door uitstoot van verontreinigende stoffen als stof, uitlaatgassen).

De effectenindicator maakt het mogelijk om voor enkele vooraf bepaalde activiteiten te toetsen of een instandhoudingsdoel hiervoor gevoelig is. Voor de toetsing van de ontwikkeling van landgoed Rustenburg is ervoor gekozen om de effectenindicator te gebruiken, waarbij de Natura 2000-instandhoudingsdoelen worden getoetst aan de activiteit 'woningbouw'. Dit komt natuurlijk niet exact overeen met de ontwikkeling van een landgoed, maar benaderd de werkelijke situatie goed. Er worden immers twee nieuwe woningen gerealiseerd op het landgoed, naast de natuurontwikkeling.

Hieronder wordt aan de hand van de resultaten van de effectenindicator ingegaan op de effectbeoordeling van de ontwikkeling van landgoed Rustenburg ten aanzien van Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux.

⁶ www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx

Storingsfactor	1	2	7	8	13	14	15	16	17
Stuifzandheiden met struikhei	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zandverstuivingen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zwakgebufferde vennen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kranswierwateren	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zure vennen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Beken en rivieren met waterplanten	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Vochtige heiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Droge heiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Actieve hoogvenen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Overgangs- en trilvenen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Pioniervegetaties met snavelbiezen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Galigaanmoerassen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Oude eikenbossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Hoogveenbossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Beekprik	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Bittervoorn	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Drijvende waterweegbree	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Gevlekte witsnuitlibel	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kamsalamander	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Boomleeuwerik (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Nachtswaluw (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Roodborsttapuit (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■

■ zeer gevoelig
 ■ gevoelig
 ■ niet gevoelig
 ■ n.v.t.
 ... onbekend

Afbeelding 3: Effectenindicator Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux voor woningbouw. Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

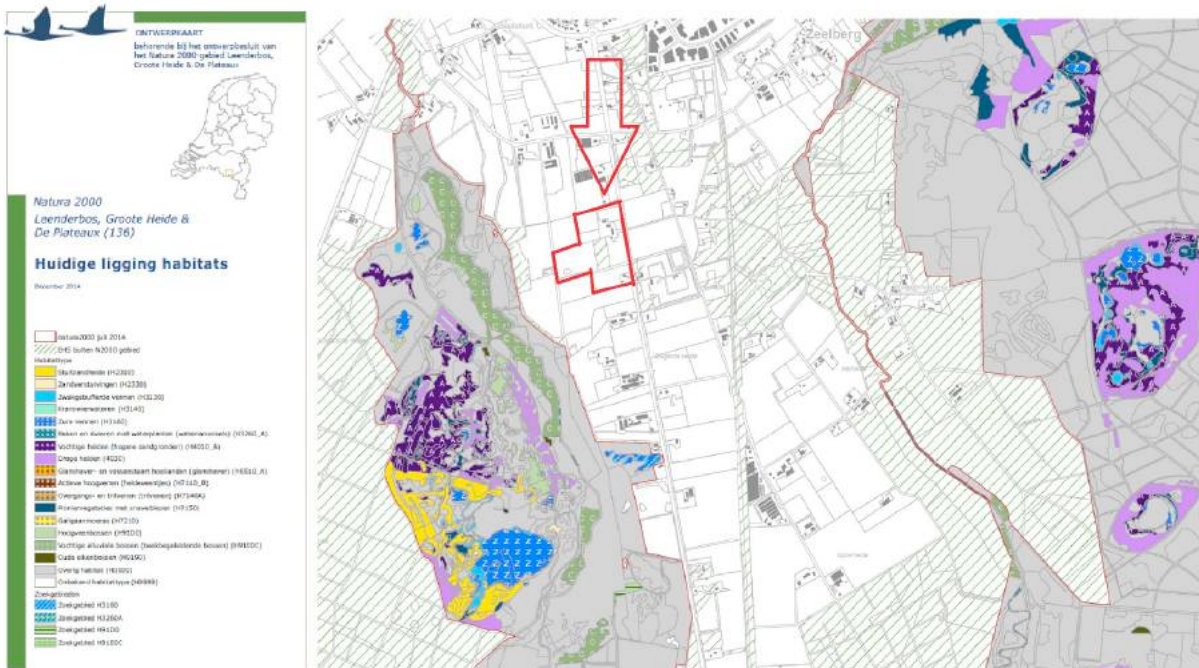
4.1.2.1 Uitwerking Verstoringsindicatoren

4.1.2.1.1 Effectbeoordeling kernopgaven

Sommige Natura 2000-gebieden hebben in de kernopgaven ambities staan ten aanzien van bijvoorbeeld rust, openheid en donkerte die niet terugkomen in de afzonderlijke instandhoudingsdoelen. Dat is hier niet het geval. De kernopgaven zijn bij het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux reeds sterk uitgewerkt in habitattypen en -soorten. Daarom wordt er geen aparte toetsing gedaan op de kernopgaven. Deze wordt voldoende beoordeeld in de hier volgende toetsing van de afzonderlijke instandhoudingsdoelen. De toetsing die daaruit volgt, is ook een-op-een toepasbaar voor de kernopgaven als geheel.

Effectbeoordeling habitattypen

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied (zie Afbeelding 2 en Afbeelding 4). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt 225 meter ten westen van het plangebied, namelijk deelgebied de Malpie met het Dommeldal. 950 meter naar het oosten vanaf het plangebied ligt de Tongelreep, ook aangewezen vanuit Natura 2000. Daar weer 450 meter oostelijker van liggen de Leenderbossen.

Afbeelding 4: Uitsnede van de habitattypenkaart (dec 2014) van het Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux. Rood omcirkeld en met de pijl aangegeven de locatie van het plangebied. Bron: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2016) Beheerplan Natura 2000.

Omdat het plangebied buiten de Natura 2000-grenzen ligt, is er van oppervlakteverlies van beschermde habitattypen of leefgebieden van soorten geen enkele sprake. Ook de potentiekaart geeft geen ambitie in dit gebied (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 2016)

Versnippering is juist één van de nevendoelstellingen van de oprichting van het landgoed. Momenteel is het plangebied maar beperkt van ecologische waarde voor de omliggende Natura 2000 natuur. Door herinrichting wordt deze waarde vergroot en wordt een eerste aanzet gegeven tot de realisatie van een ecologische verbindingszone. Van versnippering is dus zeker geen sprake, eerder ontsnippering.

Er zal natuurontwikkeling en -inrichting worden gerealiseerd. Hierbij worden voorschriften gesteld aan

de manier van werken om eventuele verontreiniging tegen te gaan (bv. lekbak aanwezig bij machines etc.). De woningbouw zal plaatsvinden op twee geconcentreerde kavels bij huidige bebouwing. Ook hier wordt rekening gehouden om verontreiniging tegen te gaan bij werkzaamheden. Van eventuele te sloten gebouwen zal al het materiaal worden afgevoerd en verwerkt conform wet. Gebruik van het landgoed zal geen verontreiniging met zich meebrengen. Hierdoor zijn (significant) negatieve effecten op de habitattypen door verontreiniging op voorhand uit te sluiten.

Realisatie van het landgoed zal geen verdroging veroorzaken. Er worden geen ontwaterende sloten gegraven en het grondwaterpeil zal niet worden verlaagd. Het gebied kent momenteel een vrij hoge grondwaterstand. Met het graven de enkele poelen op het toekomstige landgoed wordt juist dankbaar gebruik gemaakt van de huidige grondwaterstand. Effecten als gevolg van verdroging zijn op voorhand uit te sluiten.

Verstoring door geluid zal in de nieuwe situatie minder zijn dan in de huidige situatie. Momenteel vinden er agrarische activiteiten plaats, wonen er mensen en is een hoveniersbedrijf gevestigd. Het landgoed zal worden gebruikt door enkele woningen. De huidige bedrijfsmatige activiteiten worden beëindigd. Daarnaast ligt het landgoed aan een reeds druk bereden weg (Maastrichterweg). Alleen in de bouwfase van de twee woningen kan geluidsoverlast ontstaan. De hiervoor gevoelige habitatsoorten beekprik en bittervoorn komen niet op een afstand van het plangebied voor waar nog verstoring zal optreden door geluid. Ditzelfde geldt voor verstoring door trillingen. De beekprik komt voor in enkele beken in het gebied, met name in de Keersop, maar ook enkele andere locaties. Echter op ruime afstand van het plangebied. De bittervoorn is niet bekend uit de omgeving, alleen in het verleden zijn waarnemingen gedaan in de visvijvers van Valkenswaard. Momenteel is het onbekend of deze soort nog voorkomt in het Natura 2000-gebied (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 2016). De de ruime afstand van de leefgebieden tot het plangebied is verstoring door geluid op deze soorten op voorhand uitgesloten.

Hetzelfde geldt voor de broedvogelsoorten nachtzwaluw, boomleeuwrik en roodborsttapuit. De leefgebieden van deze soorten bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden (Kruijsveld *et al.* 2008). Daarnaast zijn de Malpie, de Dommelbeemden alsook de Tongelreep ter hoogte van het plangebied aangewezen als Habitatrichtlijngebied en niet als Vogelrichtlijngebied.

Om dezelfde redenen (afstand leefgebied tot plangebied en geen Vogelrichtlijngebied) is verstoring door licht op de vogelsoorten eveneens op voorhand uit te sluiten.

Optische verstoring en verstoring door mechanische effecten zijn ook op voorhand uit te sluiten. Door de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000 areaal (225m) en de aard van dat areaal (bos), samen met de omgevingskenmerken van het plangebied (tussenliggende lanen, handhaving bosperceeltje) alsook de reeds bestaande drukke aangrenzende weg zijn (significant) negatieve effecten op voorhand uitgesloten. Daarnaast worden de nieuwe woningen landschappelijk zo goed mogelijk ingepast (Anon 2017).

Verzuring of vermesting door stikstof uit de lucht wordt door de effectenindicator niet genoemd. Omdat dit een veelbesproken factor is, wordt er hier toch kort bij stilgestaan. De verwachting is dat de realisatie van twee extra woningen in het plangebied zorgt voor een dusdanig kleine toename in verkeer op aangrenzende Maastrichterweg alsook een kleine toename van uitstoot als gevolg van verwarming van de woningen dat deze op voorhand geen significant negatief effect kan veroorzaken op aangrenzende Natura 2000-doelstellingen. Dichtstbijzijnde aanwezige habitatype is H91E0C Vochtig alluviaal bos in het Dommeldal. Hier is echter geen overschrijding momenteel (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 2016). Bij dit habitatype is verdroging het grootste knelpunt. Iets verder weg gelegen habitatypes van heideterreinen kennen wel een overschrijding. Door de kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkeling en afstand tot de habitatypes zijn op voorhand significant negatieve effecten uit te sluiten. Een berekening met Aeries levert eveneens geen significante toename op. De drempelwaarde wordt niet overschreden.

Bovenstaande maakt dat, in combinatie met de afstand van de voorkomende habitatypes tot het plangebied, significant schadelijke effecten daarom uitgesloten zijn.

4.1.2.3 *Effectenbeoordeling habitatrichtlijn-doelsoorten*

4.1.2.3.1 Habitatrichtlijn-doelsoorten

Zoals hierboven vermeld komen de beekprik en bittervoorn niet in de directe omgeving van het plangebied voor (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 2016). De activiteit vindt ver buiten hun biotoop plaats, zal niet ingrijpen in de waterhuishouding of waterkwaliteit van nabijgelegen biotopen en er zijn geen versturende (inrichtings)werkzaamheden. Ook het uiteindelijk gebruik zal geen invloed hebben op het biotoop van deze soorten. Daarom zijn significant negatieve effecten op voorhand uit te sluiten.

Drijvende waterweegbree komt voor in het riviertje de Run en in de plasjes aan de zuidwestzijde van het Soerendonkse Goor (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 2016). De soort komt niet in de nabijheid van het plangebied voor en is daar ook niet te verwachten. In het dichtstbijzijnde gelegen gebied de Malpie komen zure vennen voor, terwijl deze soort juist van zwakgebufferde vennen houdt. De soort is hier dan ook niet te verwachten. Door de aard van de voorgenomen ontwikkeling zijn significant negatieve effecten op voorhand uit te sluiten.

De gevlekte witsnuitlibel komt alleen voor in het Greveschutven ten noordoosten van Valkenswaard op ruime afstand van het plangebied. De soort komt vooral voor in zwakgebufferde vennen, waardoor de vennen in de Malpie ongeschikt lijken te zijn (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 2016). Door de afstand van het leefgebied van deze soort tot het plangebied zijn significant negatieve effecten op voorhand uit te sluiten.

De kamsalamander komt vooral voor op de Plateaux, maar mogelijk ook op de Groote Heide. Ook komt de soort voor in enkele poelen langs het Dommeldal ten noorden van het Plateaux (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 2016). Echter nog steeds op vrij grote afstand van het plangebied. Met de realisatie van meerdere poelen in het toekomstige landgoed wordt gehoopt een plek te bieden aan deze soort. Momenteel komt de kamsalamander niet voor in de huidig aanwezige poel. Door deze poel is echter wel ervaring opgedaan voor de aanleg van de nieuwe poelen. Van belang is dat afhankelijk van de ondergrond de poel voldoende water kan vasthouden. Mogelijk kan het aanbrengen van een leemlaagje hierbij helpen indien de ondergrond te poreus is. Door de ligging van het plangebied en door de kenmerken van de omliggende vennen op de Malpie, is het de verwachting dat de poelen een relatief zuur karakter zullen krijgen. Er zal vermoedelijk geen lichte gebufferde kwel aanwezig zijn voor de realisatie van zwakgebufferde vennen, alhoewel dat zeker niet uitgesloten is. Voor de kamsalamander lijkt dit echter niets uit te maken. Door de afstand en aard van de voorgenomen ontwikkeling zijn significant negatieve effecten op voorhand uit te sluiten.

De planontwikkeling en het toekomstig gebruik van het plangebied zullen op geen van de habitatsoorten een tijdelijke of permanente(significant) negatieve invloed hebben. Op basis hiervan is het uitgesloten dat er significant negatieve effecten op zullen treden op de instandhoudingsdoelen van de habitatsoorten.

4.1.2.3.2 Broedvogels

Het Natura 2000-gebied Leenderheide, Goote Heide & de Plateaux kent drie broedvogels waarvoor een

instandhoudingsdoel is geformuleerd: nachtzwaluw, boomleeuwerik en roodborsttapuit. Alle drie de soorten komen verspreid in het Natura 2000-gebied voor, waaronder de nabijgelegen Malpie (Vogelwerkgroep IVN Valkenswaard-Waalre 2011), zij het in kleine aantallen en geconcentreerd langs de westkant van het gebied. Echter, niet het gehele Natura 2000-gebied is aangewezen voor deze soorten. Alleen het Leenderbos, de Groote Heide en Landgoed Valkenhorst is aangewezen onder de Vogelrichtlijn. De dichterbij het plangebied gelegen gebieden zijn dus alleen aangewezen onder de Habitatrichtlijn waardoor in deze gebieden geen opgave ligt voor deze soorten. Daarom is door de aard van de voorgenomen ontwikkeling en de grote afstand tot de gebieden die zijn aangewezen voor deze soorten, (significant) negatieve effecten op voorhand uit te sluiten.

4.1.2.4 Samenvatting

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied, maar wel redelijk in de buurt (minimaal 225 meter afstand) van Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux. Door de aard van de voorgenomen ontwikkeling en de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor habitattypen, habitatsoorten en broedvogelsoorten voor de Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux op basis van voorliggende informatie op voorhand uitgesloten.

5 Conclusies

5.1 *Beschermde gebieden*

5.1.1 Wet natuurbescherming

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux. Significant schadelijke effecten door de activiteiten (tijdelijk en permanent) op beschermde habitats of doelsoorten van het Natura 2000-gebied zijn op voorhand uit te sluiten. De aangewezen habitatsoorten en vogelsoorten komen op ruime afstand van het plangebied voor. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen effecten die over grote afstand gaan, waardoor instandhoudingsdoelen negatief beïnvloed kunnen worden. Hierdoor zijn (significant) negatieve effecten uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Eén van de neven doelstellingen van de ontwikkeling van landgoed Rustenburg is juist om een aanzet te geven van een ecologische verbindingszone om losse delen van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux meer te verbinden met positieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Hopelijk leidt de realisatie van het landgoed tot meer ruimte voor versterking van de verbindingszone rondom deze locaties. De huidige inrichtingsschets met o.a. poelen voor de kamsalamander geven hiertoe een goede aanzet.

6 Geraadpleegde bronnen

6.1 Literatuur

Anon., 2017. Landgoedontwikkeling Rustenburg. Inrichtingsplan landgoedontwikkeling. H8 Ontwerpbureau, Architectenbureau Perree & van Gessel Advies.

Anon., 2006. *Natura 2000 doelendocument Duidelijkheid bieden, richting geven en ruimte laten*. Ministerie van LNV, Den Haag.

Boon, L. 2012. *Ecologische quickscan beschermde planten, dieren en gebieden. Plangebied Landgoed Rustenburg, gelegen in de gemeente Valkenswaard*. Rapportnummer, 20120601. Ecoresult, Dordrecht.

Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. en van der Winden, J. 2008. *Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie*. Vogelbescherming Nederland, Zeist. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Ministerie van Economische Zaken. 2016. *Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen*.

Programmadirectie Natura 2000, 2013, *Besluit Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide en De Plateaux*, PDN/2013-136.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. 2016. *Natura 2000-Ontwerpbeheerplan Leenderbos, Groote Heide en De Plateaux (136)*. April 2016. Dienst Landelijk Gebied en Staatbosbeheer.

Vogelwerkgroep IVN Valkenswaard-Waalre, van Gompel, R. & Seijkens, Jac. 2011. *Broed- en wintervogels en een selectie zoogdieren van de Malpie 2008-2009*.

6.2 Internet

Beschermde gebieden

<http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

Natuurwetgeving

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>

<http://www.rvo.nl>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Aerius berekening

Landgoed Rustenburg te Valkenswaard

In het kader van de Wet natuurbescherming

Projectgebied:	Landgoed Rustenburg te Valkenswaard
Projectnummer:	1938
Rapportnummer:	1938-01
Opsteller:	M. Langstraat

Colofon

Opdrachtgever: Dhr. J. Boldrik

Opdrachtnemer: By Nature advies

Opstellers mw. M. Langstraat

Datum: 30 september 2019

Projectnummer: 1938

Rapportnummer: 1938-01v1.0

Aantal pagina's: 19

Wijze van citeren: Langstraat, M. 30 september 2019, Aeries berekening, Landgoed Rustenburg te Valkenswaard, Rapportnummer 1938-01v1.0, By Nature advies, Delft.

Inhoud

1. Inleiding.....	4
1.1 Beschrijving plangebied en aanleiding.....	4
1.2 Natuur wetgeving en ontheffing.....	5
1.3 Doel Aeries berekening.....	5
2. Geplande werkzaamheden	7
3. Methodiek.....	9
3.1 Gebruiksfase nieuwe woningen	9
3.2 Uitgangspunten berekening bouwfase	9
4. Resultaten	11
5. Conclusie	14

1. Inleiding

1.1 Beschrijving plangebied en aanleiding

Het plangebied betreft het landgoed Rustenburg aan de Maastrichterweg 120-128 te Valkenswaard. De familie van Boldrik is voornemens om aan Maastrichterweg 120 - 128 een nieuw landgoed te ontwikkelen (landgoed Rustenburg). Het landgoed krijgt een omvang van 10,9 hectare. Naast het ontwikkelen van nieuwe natuur is het plan erop gericht om op het landgoed twee woningen te ontwikkelen. De agrarische bestemming voor Maastrichterweg 120 komt te vervallen. Voor de ligging en begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar Afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1: Ligging plangebied Landgoed Rustenburg te Valkenswaard

Vanwege de ligging van het plangebied op enkele honderden meters van het stikstofgevoelige Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux is het noodzakelijk een Aerius berekening uit te voeren om de eventuele stikstofdepositie door de geplande werkzaamheden voor de realisatie van de twee woningen op het Natura 2000-gebied Rijntakken te bepalen. Zie de Afbeeldingen 4.1 tot 4.4 voor de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied.

1.2 Natuur wetgeving en ontheffing

In de Wet natuurbescherming staat, dat nieuwe economische activiteiten of uitbreidingen van bestaande activiteiten moeten worden getoetst op hun effect op Natura 2000-gebieden. Economische activiteiten kunnen leiden tot een verhoging van de hoeveelheid stikstof in natuurgebieden. Sommige beschermde plantensoorten groeien alleen in voedselarme omstandigheden. Stikstof zorgt voor voedselrijkere grond, waardoor deze beschermde soorten kunnen verdwijnen en ook de diversiteit van plantensoorten achteruitgaat. Hierdoor was er lange tijd vaak geen toestemming gegeven om in de buurt van Natura 2000-gebieden iets te ondernemen wat stikstof veroorzaakt.

Op landelijk niveau daalt de neerslag van stikstof al langere tijd, maar het was moeilijk te bewijzen dat een afzonderlijke activiteit geen kwaad kan voor de natuur. Daarom zijn er in 2008 aanbevelingen gedaan om dit probleem op te lossen met een programmatische benadering. Hieruit ontstond het PAS, dat op 1 juli 2015 van start is gegaan.

De Raad van State heeft op 29 mei 2019 een streep gezet door het PAS. Het PAS was geldig voor 118 Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige natuur (de PAS-gebieden). Het PAS verbond ecologische en economische doelen. Het Natura 2000 gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux, op enkele honderden meters van het Landgoed Rustenburg, behoorde tot 1 van die 118 PAS-gebieden.

Vanwege de afschaffing van de PAS is iedere vorm van stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in feite vergunningplichtig, óók onder bepaalde drempel- en grenswaarden. Verder is de definitie van project aangescherpt: iedere activiteit of handeling die kan leiden tot een significant negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden worden beschouwd als project¹.

1.3 Doel Aerius berekening

Onderliggende rapportage heeft als doel te inventariseren of de geplande woningbouw voor het project Landgoed Rustenburg mogelijk in strijd is met de Wet natuurbescherming in het kader van de stikstof problematiek.

Om te bepalen of de bouw van de twee woningen in het kader van Landgoed Rustenburg mogelijk een effect kunnen hebben op de stikstofdepositie van het Natura 2000-gebied is een verkennende berekening uitgevoerd. Met behulp van het programma Aerius Calculator² is de totale emissie NOX (kg/jaar) berekend die uitgestoten tijdens de aanleg en gebruiksfase van de twee woningen. Op basis van deze berekende emissie kan de depositie NOX op beschermde Habitattypen en Habitatsoorten in Natura2000-gebied (mol/ha/jaar) berekend worden.

¹ <https://www.bij12.nl/nieuws/raad-van-state-accepteert-pas-niet/>

² <https://www.aerius.nl/nl/pas-en-aerius>

Tijdens eerdere berekeningen, uitgevoerd door EcoResult BV is reeds uitgesloten dat er sprake is van stikstofdepositie door de aanleg van de natuur³. De twee beoogde woningen worden een of meerdere jaren na de aanleg van de natuur uitgevoerd. Om deze reden is bij de berekening alleen uitgegaan van de uitstoot van stikstof bij de aanleg en de gebruiksfase van de twee woningen.

³ Aeries berekening: RWu57jB5rzkF (20 juni 2017)

2. Geplande werkzaamheden

Het plangebied bestaat thans voornamelijk uit agrarische percelen. Kenmerkend is de rationele blokvormige verkaveling die een coulisselandschap vormen met een wisselend open en gesloten karakter. Door het plangebied loopt een onverhard zandpad (laantje) die zorgt voor een fysieke scheiding van dit plangebied. Centraal in het plangebied ligt een blokvormige kavel met bomen. Dit bosje is aangeduid als ecologische hoofdstructuur (EHS).

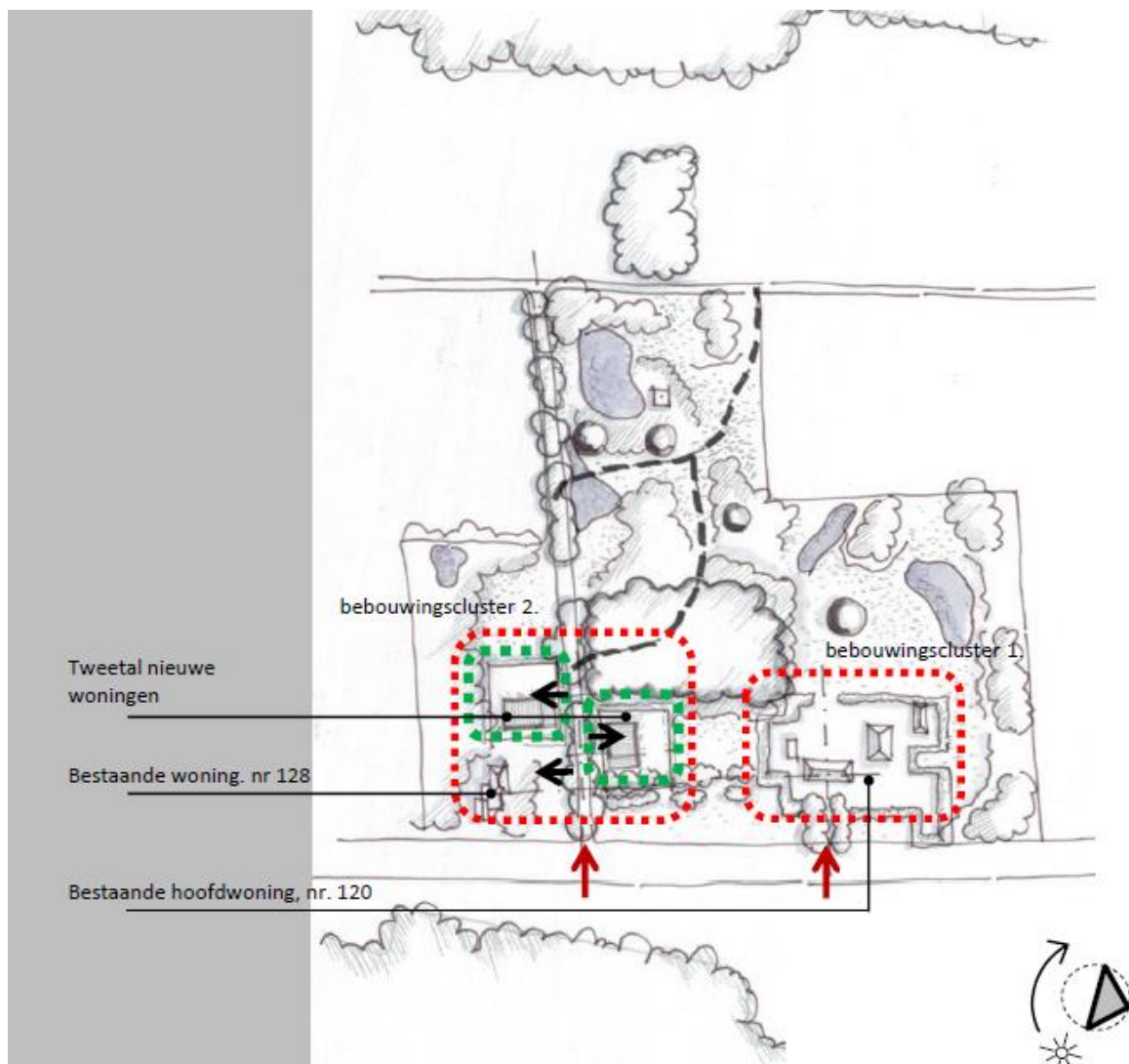
Voor de ontwikkeling van het landgoed is het plangebied als landschappelijke eenheid in te passen. Het landgoed krijgt een introvert karakter door nieuwe natuur binnen het plangebied te ontwikkelen. Het zuidelijk deel van het plangebied (voorheen perceel 1), wat thans hoofdzakelijk als akker fungeert, wordt duidelijk onderdeel van het landgoed. Ook het onverharde zandpad (laantje) zal onderdeel gaan uitmaken van het plan (zonder dat het haar openbaarheid verliest).

Op het landgoed zijn reeds twee woningen aanwezig (Maastrichterweg 120 en 128). Deze blijven behouden en het landgoedprogramma voorziet in het bouwen van twee extra landgoedwoningen. Voor deze woningen worden bouwvlakken gereserveerd aan weerszijden van het bestaande zandpad (laantje) (Zie Afbeeldingen 2.1 en 2.2).

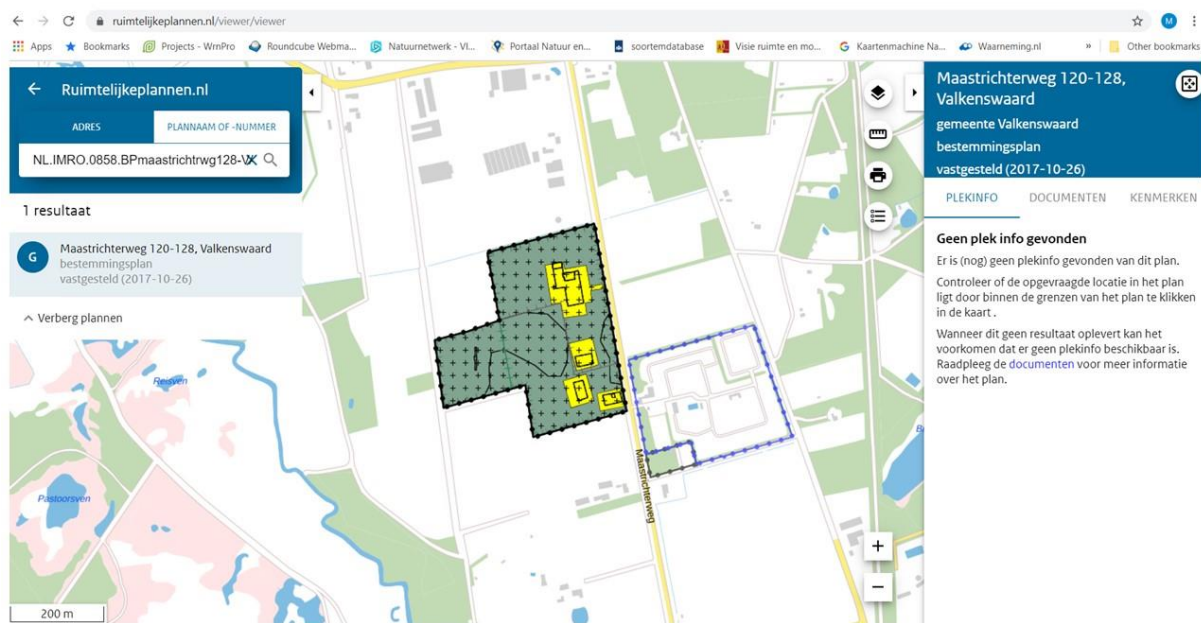
De twee nieuwe woningen zullen dusdanig worden ontworpen en gesitueerd dat zij minimaal waarneembaar zijn in het landschap (low-impact woningen). Dit uit zich door de woningen onderdeel uit te laten maken van de fysiek aangrenzende groene omgeving binnen het landgoed. Dit moet, samen met de gekozen architectuur, er voor zorgen dat de nieuwe woningen op een bepaalde manier ondergeschikt blijven aan de bestaande hoofdwoning op het landgoed. Beide woningen worden energieneutraal (Nul Op De Meter) gebouwd.

Het zandpad zal de toegang worden tot de twee nieuwe woningen en de bestaande woning op nr. 128. In feite is er in de nieuw beoogde situatie sprake van 2 bebouwingsclusters:

1. de huidige hoofdwoning (Maastrichterweg 118 / 120) en de bijbehorende voormalige agrarische bedrijfsgebouwtjes.
2. de bestaande woning aan Maastrichterweg nr. 128 in combinatie met de 2 nieuwe landgoedwoningen.

Afbeelding 2.1: Voor- en bovenaanzicht van de nieuwe situatie

Afbeelding 2.2: Aanwijzing bestemmingsplan woningen Landgoed Rustenburg (gele vlakken)

3. Methodiek

3.1 Gebruiksfase nieuwe woningen

Het project beoogt de bewoning van 2 nieuwe woningen. De bewoning van de nieuwe woningen in de deelgebieden genereert een toename van het aantal verkeersbewegingen in en rondom het plangebied. Woon-werkverkeer, dienstverlening en het privégebruik van auto's zal leiden tot een toename van verkeer. Tevens wordt rekening gehouden met verkeersbewegingen van dienstverleners zoals pakketbezorgers. Hoe de toename van verkeersbewegingen precies zal verlopen is niet op voorhand aan te geven. Er is gerekend op basis van de volgende aannames:

Aantal:

- 6 verkeersbewegingen per woning per etmaal (lichte voertuigen);
- 1 verkeersbeweging per etmaal van middelzware voertuigen, zoals bezorgdiensten van pakketbezorgers;

Route:

100% rijdt vanuit plangebied via de Maastrichterweg naar de N396 in het noorden.

De toename van het aantal verkeersbewegingen van zware vrachtwagens is dusdanig gering tijdens de gebruiksfase, dat deze buiten beschouwing gelaten is.

Gebruik cv-installatie: Er wordt gasloos gebouwd. Het gebruik van cv-installaties is niet aan de orde.

3.2 Uitgangspunten berekening bouwfase

De bouw betreft een tijdelijk project van 9 maanden. Vanwege de doorlooptijd van de bouw is deze berekend voor een geheel jaar. De bouw genereert zowel een toename van het aantal vervoersbewegingen (onder andere door technisch personeel en de aanvoer van bouwmaterialen), alsmede het gebruik van machines die noodzakelijk zijn tijdens de totale bouwphase zoals mobiele kranen voor het uitgraven van de bouwplaatsen en ontsluitingswegen, tractoren met dumpers voor transport van grond, graven van kabels. Zie tabel 1 voor een overzicht van de gebruikte data met betrekking tot mobiele werktuigen.

De gekozen route is een aanname van de feitelijke situatie. Aangenomen wordt dat bouwverkeer en verkeersbewegingen zich zullen verplaatsen vanaf de N396, via de Maastrichterweg naar het plangebied.

Bij vaststellen van de emissie NOx gedurende de bouwphase worden de volgende bronnen opgenomen in het model;

- Licht verkeer: 180 werkdagen maal 10 verkeersbewegingen per dag = 1800 verkeersbewegingen per jaar
- middelzwaar vrachtverkeer tijdens aanleg: 60 verkeersbewegingen per jaar
- zwaar vrachtverkeer: 10 verkeersbewegingen per jaar

Tabel 3.1: bronnen mobiele werktuigen voor de realisatie van 2 woningen:

Type werktuig	Klasse	Verbruik/ dag (L)	n-dagen	Totale verbruik (L)
Inzet mobiele kraan (gehele project)	Stage IV, 75-130 kW, bouwjaar 2014/01 Cat. R	100	10	1000
Inzet minikraan	Stage IV, 56-75 kW, bouwjaar 2014/01 Cat. R	60	8	480
Tractor en dumper	Stage IV, 75-130 kW, bouwjaar 2014/01 Cat. R	100	6	600
Buldozer	Stage IV, 130-560 kW, bouwjaar 2014/01 Cat. Q	200	1	200
Overig (wackers, trilplaat, shovels)	Stage IV, 56-75 kW, bouwjaar 2014/01 Cat. R	onbekend		200

Bovenstaande gegevens zijn gebaseerd op informatie die door aannemers bij By Nature advies zijn aangeleverd bij Aeries berekeningen voor vergelijkbare projecten.

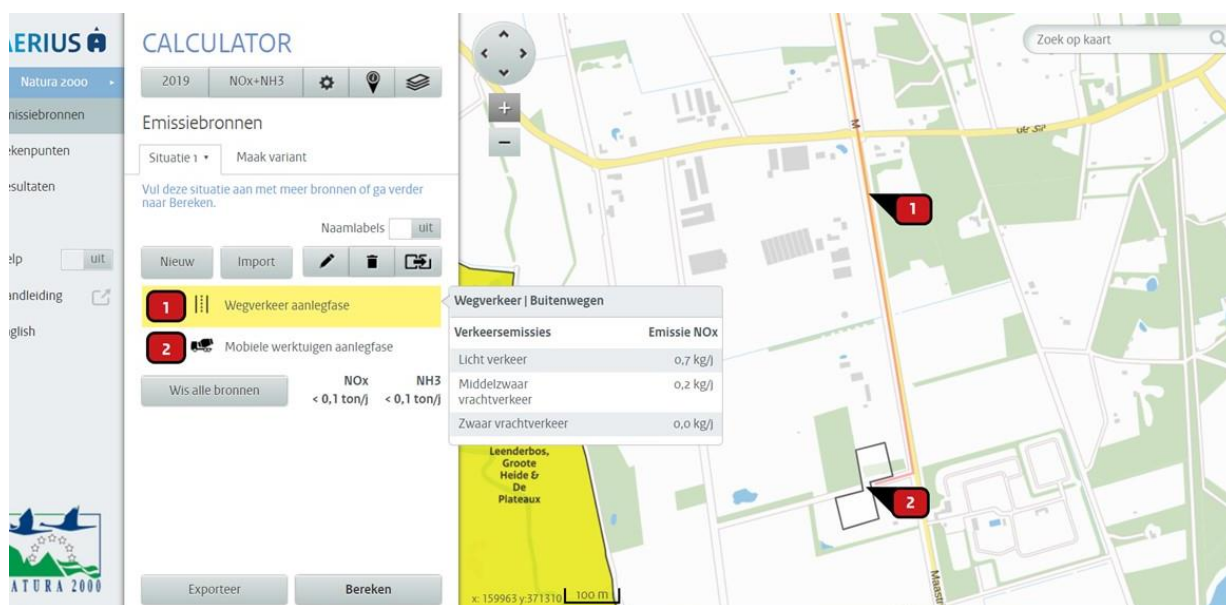
4. Resultaten

Bovenstaande parameters zijn op 30 september 2019 ingevoerd in Aeries Calculator. Uit deze berekening blijkt dat door de geplande werkzaamheden geen toename van stikstofdepositie plaatsvindt binnen stikstofgevoelige habitatten van het Natura 2000-gebied. De uitkomst van de berekening in Aeries is toegevoegd in onderstaande afbeeldingen.

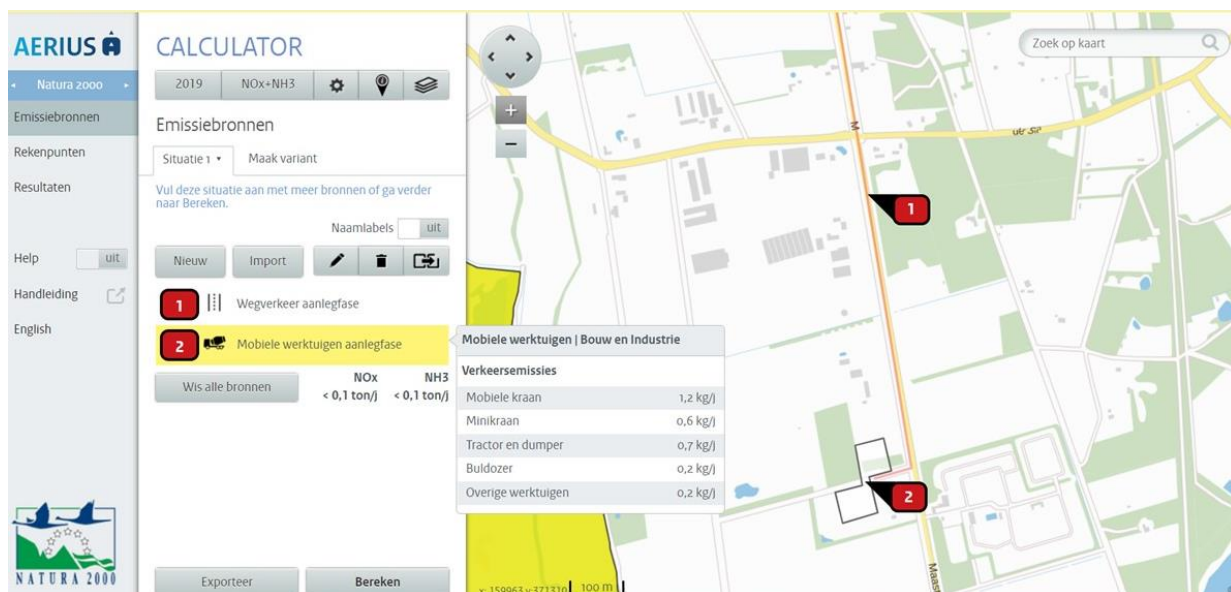
De Afbeeldingen 4.1, 4.2 en 4.3 hebben betrekking op de berekening van de stikstofdepositie tijdens de aanlegfase (verkeersbewegingen en mobiele werktuigen). De afbeeldingen 4.4 en 4.5 hebben betrekking op de stikstofdepositie tijdens de woonfase (verkeersbewegingen). Zie Bijlage 1 voor een uitvergroting van de afbeeldingen.

Op basis van Arius wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van een stikstof depositie hoger dan 0,00 mol/ha/jaar als gevolg van de realisatie van de twee woningen. Dit heeft betrekking op zowel de aanleg- als op de woonfase. De bouw van de twee woningen hebben geen effect op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

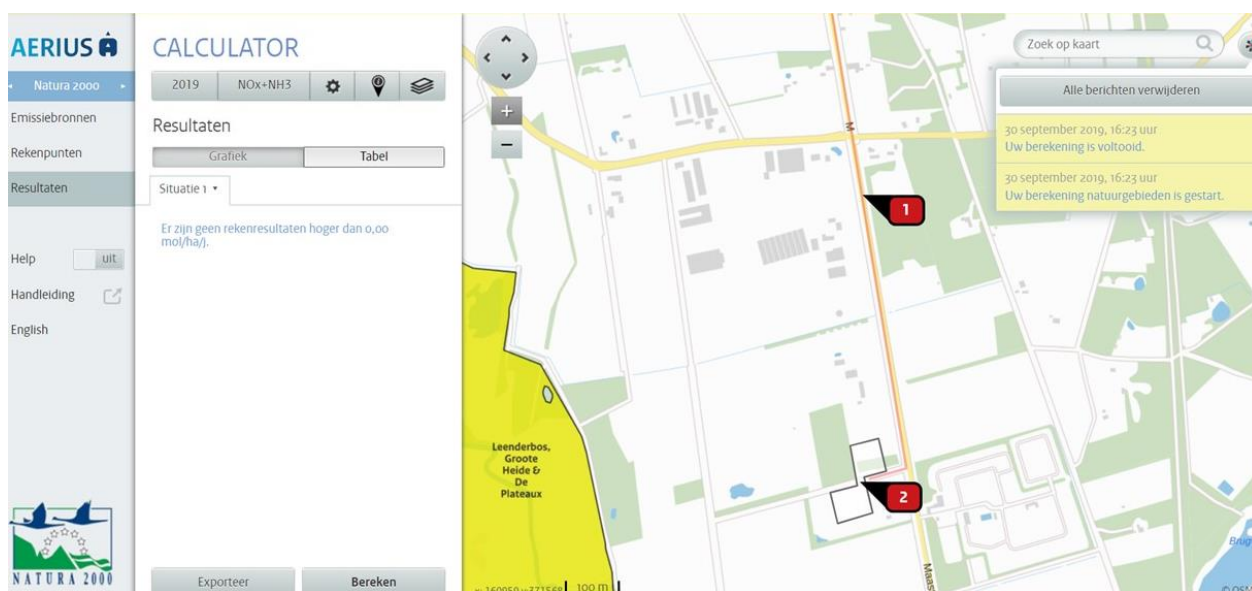
Momenteel is het niet mogelijk om de resultaten van de Aeries berekening te exporteren in een PDF bestand. Omdat voor een GML-bestand een GIS applicatie vereist is en deze niet in de rapportage op te nemen is, zijn onderstaand print-screens van de gevolgde stappen, input en resultaat van de berekening toegevoegd. Het ge-exporteerde GML-bestand wordt als losse bijlage in de mail bijgevoegd.

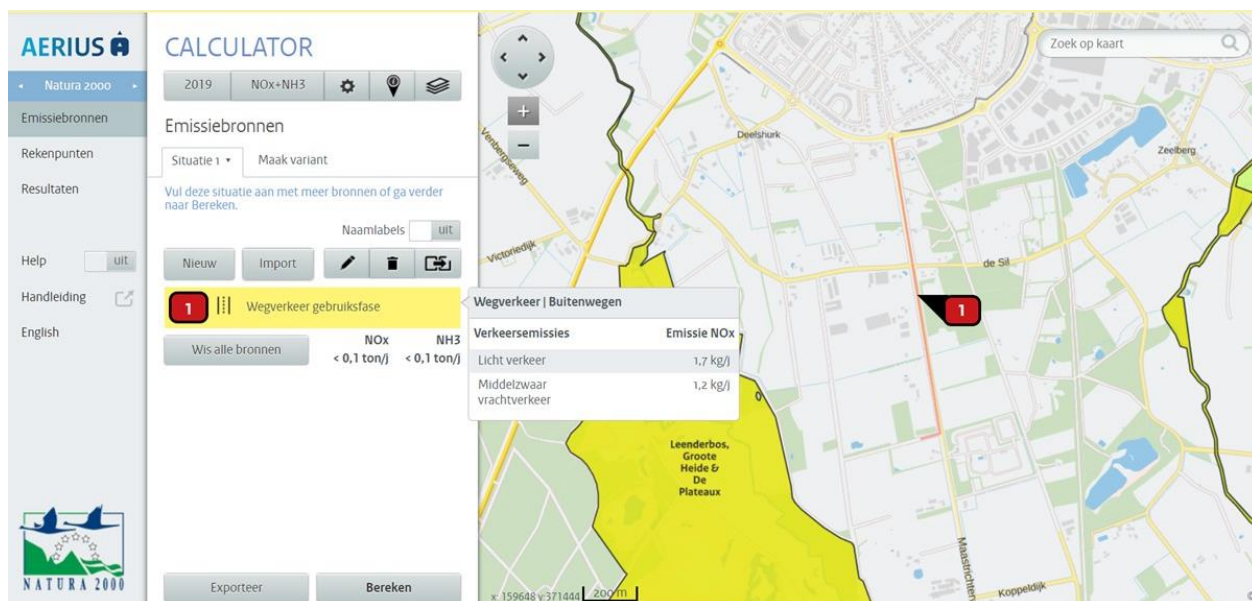
Afbeelding 4.1: Ingevoerde gegevens met betrekking tot het wegverkeer tijdens de aanlegfase.

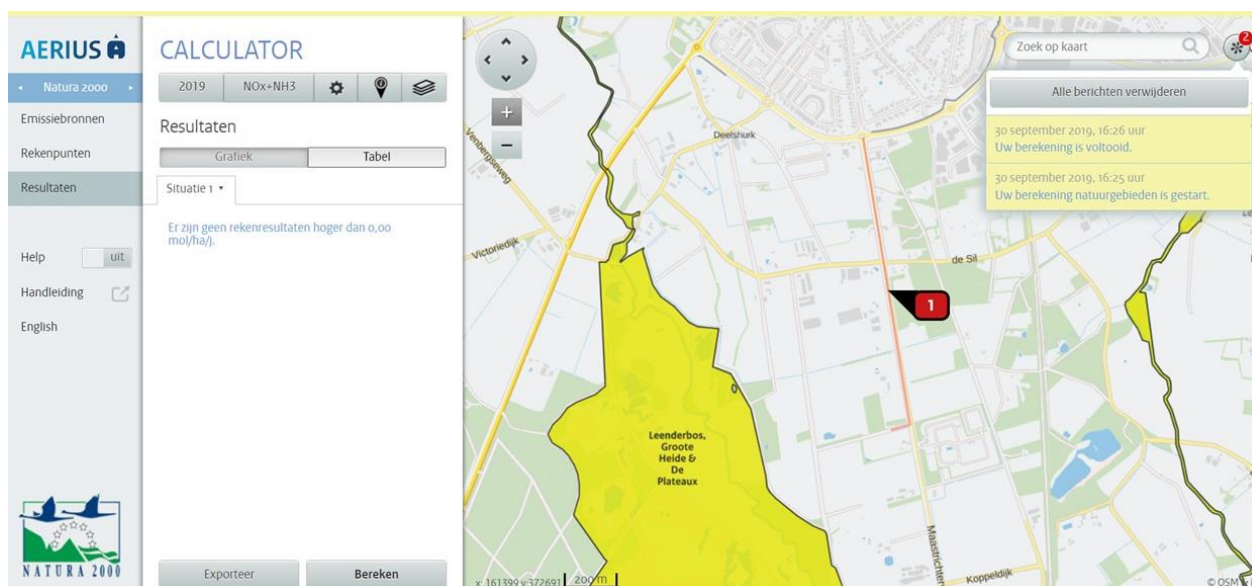
Afbeelding 4.2: Ingevoerde gegevens met betrekking tot de inzet van mobiele werktuigen tijdens de aanlegfase.

Afbeelding 4.3: Resultaat van de berekening van de aanlegfase.

Afbeelding 4.4: Ingevoerde gegevens met betrekking tot verkeersbewegingen in de woonfase.

Afbeelding 4.5: Resultaat van de berekening van de woonfase.

5. Conclusie

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State heen streep gezet door het PAS. Hierdoor is iedere vorm van stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in feite vergunningplichtig, óók onder bepaalde drempel- en grenswaarden.

Op basis van de uitkomst van de Aerius-berekening op 30 september 2019 kan geconcludeerd worden dat door de geplande realisatie van twee gasloze woningen voor het project Landgoed Rustenburg geen sprake is van negatieve effecten door stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux.

Tijdens eerdere berekeningen, uitgevoerd door EcoResult BV is al eerder uitgesloten dat er sprake is van stikstofdepositie door de aanleg van de natuur⁴.

De depositie van stikstof als gevolg van de bouw en bewoning van twee extra woningen in het landgoed Rustenburg betreft 0,00 mol/ha/jaar. Er is geen toename van depositie. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming met betrekking op stikstofdepositie zijn niet noodzakelijk

⁴ Aerius berekening: RWu57jB5rzKf (20 juni 2017)

Bijlage 1

MERIUS CALCULATOR

2019 NOx+NH3

Emissiebronnen

Situatie 1 Maak variant

Vul deze situatie aan met meer bronnen of ga verder naar Bereken.

Naamlabels uit

Nieuw Import

1 Wegverkeer aanlegfase

2 Mobilele werktuigen aanlegfase

Wis alle bronnen

NOx < 0,1 ton/j NH3 < 0,1 ton/j

Exporteer Bereken

Wegverkeer | Buitenwegen

Verkeersemissies	Emissie NOx
Licht verkeer	0,7 kg/j
Middelzwaar vrachtverkeer	0,2 kg/j
Zwaar vrachtverkeer	0,0 kg/j

Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux

x: 159963 y: 371310 100 m

Zoek op kaart

Ingevoerde gegevens met betrekking tot het wegverkeer tijdens de aanlegfase.

AERIUS

Natura 2000

Emissiebronnen

Rekenpunten

Resultaten

Help

Handleiding

English

2019

NOx+NH3

Situatie 1

Maak variant

Vul deze situatie aan met meer bronnen of ga verder naar Bereken.

Naamlabels

uit

Nieuw

Import

1

Wegverkeer aanlegfase

2

Mobiele werktuigen aanlegfase

Wis alle bronnen

NOx

< 0,1 ton/j

NH3

< 0,1 ton/j

Exporteer

Bereken

1

2

Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie

Verkeersemissies

Mobiele kraan	1,2 kg/j
Minikraan	0,6 kg/j
Tractor en dumper	0,7 kg/j
Buldozer	0,2 kg/j
Overige werktuigen	0,2 kg/j

1

2

159963

371310

100 m

1

2

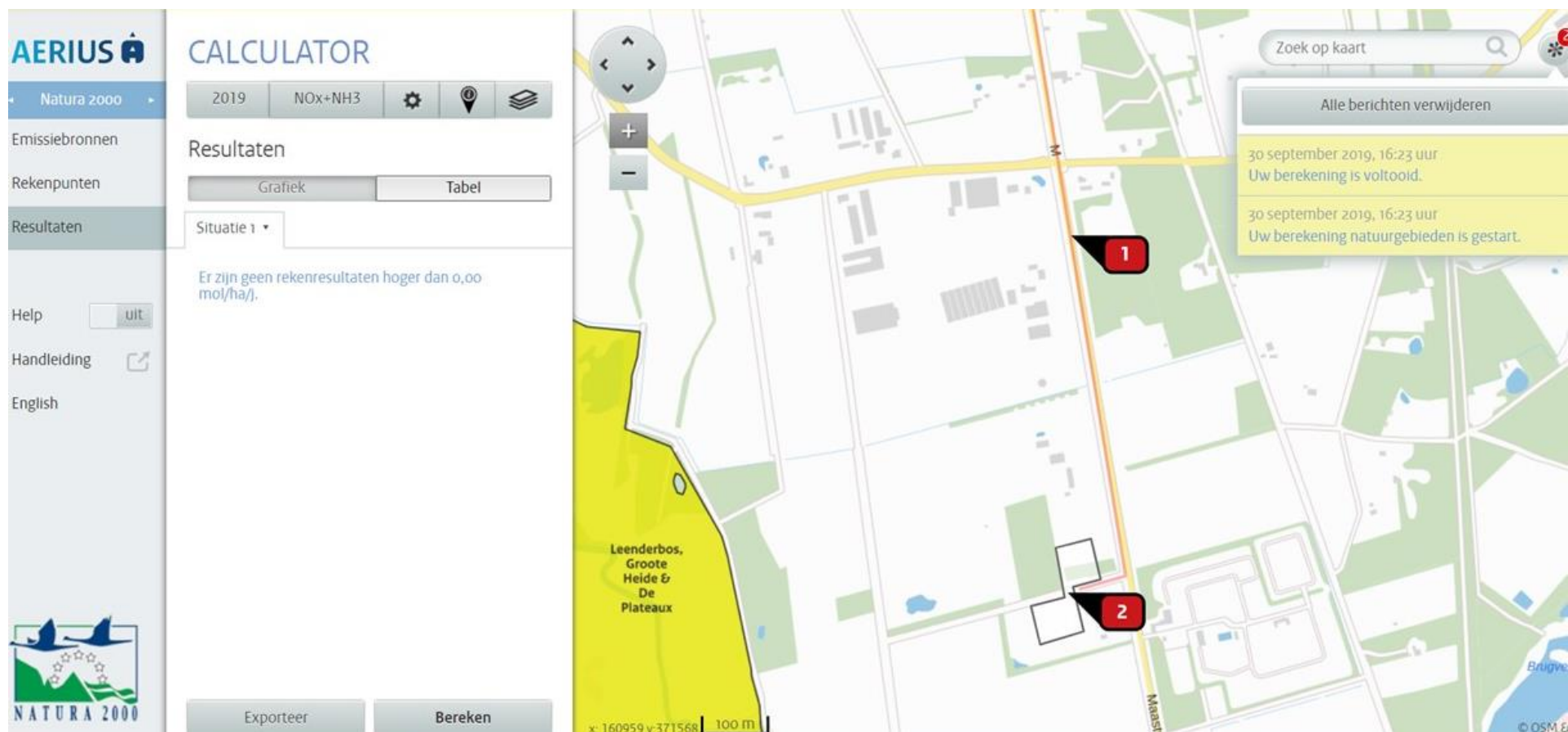
Maasstr

Ingevoerde gegevens met betrekking tot de inzet van mobiele werktuigen tijdens de aanlegfase.

By Nature

16

Rapport 1938-01v1.0
30-09-2019

Resultaat van de berekening van de aanlegfase.

AERIUS

Natura 2000

Emissiebronnen

Rekenpunten

Resultaten

Help

Handleiding

English

2019

NOx+NH3

Situatie 1

Maak variant

Vul deze situatie aan met meer bronnen of ga verder naar Bereken.

Naamlabels

uit

Nieuw

Import

1

Wegverkeer gebruiksfase

Wis alle bronnen

NOx

< 0,1 ton/j

NH3

< 0,1 ton/j

Exporteer

Bereken

+

-

159648

371444

200 m

Wegverkeer | Buitenwegen

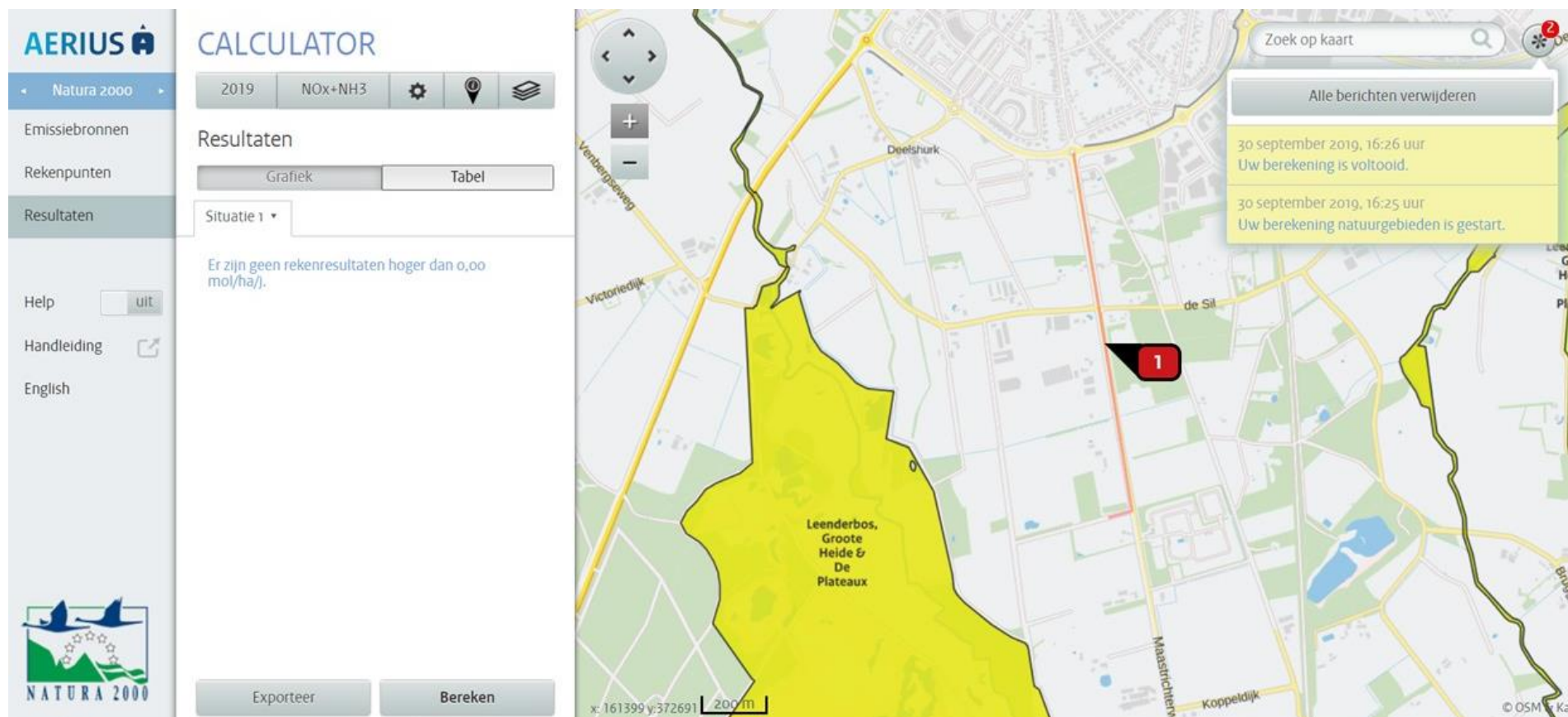
Verkeersemissies	Emissie NOx
Licht verkeer	1,7 kg/j
Middelzwaar vrachtverkeer	1,2 kg/j

Ingevoerde gegevens met betrekking tot verkeersbewegingen in de woonfase.

By Nature

18

Rapport 1938-01v1.0
30-09-2019

Resultaat van de berekening van de woonfase.